

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Dirección y Administración: GRAL.
CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3667 -
Bs. Aires.

Periódico de la Colectividad Yugoslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

AÑO (Leto) XI.

BUENOS AIRES, 5 DE OCTUBRE (OKTOBRA) DE 1940

Núm. (Štev.) 181

NAROCNINA: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50.
Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

Zedinjenje jugoslovanske kolonije v Uruguayu

Od svojega dopisnika v Montevideu smo prejeli sledeče zanimivo poročilo o naši izseljenjski skupnosti v Uruguayu:

Montevideo, 30. septembra 1940. Kakor vse kaže, se je to pot naša kolonija zares zedinila. Ze tri leta so se razne osebe trudile, da bi se prišlo do kake skupne organizacije, a ves trud je bil zaman. Ali niso uživali osebe, ki so pri teh akcijah stale v ospredju, dovolj zaupanja kolonije ali so bile krive razmere v naši domovini, ali se ni izbrala prava domovina, morda pa tudi vse skupaj, dejstvo je, da vse te akcije niso imele uspeha. Vršili so se razgovori med zastopniki "Jugoslovenske Zajednice" in "Bratstva" precej dolgo, imeli so mnogo sestankov, večkrat so se razgovori prekinili, pa zopet so se povzeli. Maja meseca tega leta se je sestavil poseben "Privremeni Odbor za Slovo i Jedinstvo", ki je sklical dne 9. junija javni zbor, da se reši to vprašanje. Tudi to zborovanje ni imelo zaželjenega uspeha.

Navsezadnje so se nekateri predsedniki in odborniki naših društev obrnili na našega izseljenjskega dopisnika, g. Doktoriča, da bi on v tej akciji prevzel iniciativo. Izpolnil je njihovo željo zagotovil si pristaneke od vseh društev, da se bodo odzvali njegovemu pozivu, in tako je povabil slednji vsa društva, da pošljejo po dva delegata na sestanek, ki se je pod njegovim vodstvom vršil s popolnim uspehom dne 18. avgusta 1940. Če bo v naši koloniji ostalo pri sedanjem dobrem razpoloženju, in če bodo vsi pokazali trdno in dobro voljo kakor doslej, bo ta dan postal važe pomnik v kroniki naše kolonije.

Na tem sestanku se je sprejela resolucija, da se ustanovi "OSREDNJI ODBOR DRUŠTEV JUŽNIH SLOVANOV V URUGUAYU" s sedežem v Montevideu. Zastopana so bila na sestanku sledeča društva: "Jugoslovenska Zajednica", "Jugoslovensko Prosvjetno Društvo 'Bratstvo'", "Hrvatski Dom", "Hrvatska Katolička Zajednica", "Slovenski krožek", "Prekmursko društvo" in "Bugarsko Prosvjetno Društvo". Imenovana je bila sledeča začasna uprava: Predsednik: Ante Planinčić (Hrv. Kat. Zaj.), podpredsednik: Jože Cotič (Slov. krožek), tajnik: Petar Rosić (Bratstvo).

Namen Osrednjega odbora je, da zedini vsemogoče dobre sile v naši koloniji za prosvetni, socialni in gospodarski napredek in korist vseh Južnih Slovanov v Uruguayu, a v prvi vrsti članov društev, ki tvorijo ta odbor. Rešuje svoje posle na sejah, ki se vrše vsako prvo in tretjo soboto v mesecu. Ne vtika se v notranje zadeve posameznih društev, niti nemore motiti njihovega delovanja.

Na ledečih sejah so bila sprejeta pravila, ki jih je bil na prošnjo delegatov sestavil g. Doktorič. Obvezna postanejo in odbor se bo smatral za stalnega, ko bodo ta pravila še od občnih zborov posameznih društev odobrena. Do tedaj deluje Osrednji odbor začasno nemoteno naprej. Prišlo je do dogovora glede javnih prireditvev posameznih društev, da bi se med seboj preveč ne motile, in sklenilo se je prirediti veliko skupno veselico, da se iz čistega dobička ustanovi socialni fond.

Prvi uspehi te akcije za zedinjenje naše kolonije so se že jasno pokazali na raznih prireditvah, ki so jih imela v tem času naša društva. Tako so se udeležili zabave, ki so jo dne 21. julija priredili v počasti

Zveza med Berlinom, Rimom in Tokijem

NOVI PAKT JE USMERJEN PROTI ZEDINJENIM DRŽAVAM, KI SE OBOROŽUJEJO Z VELIKO NAGLICO — POLOŽAJ RUSIJE — ŠPANIJA NE BO VSTOPILA V VOJNO — OJACENJE ANGLEŠKEGA VOJNEGA LETALSTVA — NEMŠKA OJAČANJA ZA GRAZIANIJEVO OFENZIVO V EGIPTU

Nemčija, Italija in Japonska so sklenile vojaško pogodbo. Prve dve državi priznavata Japonski pravico, da "uredi" in organizira Azijo, sebi pa pridružujeta monopol za "ureditev" Evrope. Japonska se obvezuje, da bo takoj napovedala vojno katerikoli državi, ki bi se na novo vmešala v sedanjo vojno med Italijo in Nemčijo na eni strani ter Veliko Britanijo in njenimi zaveznicami na drugi strani. Nemčija in Italija pa bosta nastopili z vsemi svojimi političnimi, vojnimi in gospodarskimi silami proti katerikoli državi, ki bi navalila na Japonsko. Glede Rusije je v tem novem totalitarnem paktu rečeno, da ostanje dosedanji odnosaji med podpisniki pogodbe in Sovjetsko unijo nespremenjeni.

Očitni namen tega pakta je povedati Združenim državam Severne Amerike, da se bodo morale boriti tudi proti Japonski, če bodo vstopile v vojno proti Nemčiji in Italiji na strani Anglije. V teoriji bi Nemčija in Italija morale napasti Združene države, če bi se washingtonska vlada odločila, da podpre Kitajce v njihovi borbi proti Japoncem ne samo z denarjem in vojnimi dobavami, kakor je doslej delala, nego tudi s svojo mornarico in letalstvom ter morebiti tudi s svojo vojsko. V praksi pa si človek skoro ne more predstavljati, kako bi Nemci in Italijani mogli v takem slučaju pomagati Japoncem, dokler ne strejo Velike Britanije. Pač pa bi v praksi nemška pomoč prišla zelo prav Japoncem v slučaju spopada z Rusijo. Rusi že dolgo let podpirajo Kitajce proti Japoncem in pomirjenje med Moskvo in Tokijem, ki je nastalo po ureditvi sporov glede meje v Sibiriji, ne pomeni prijateljstva in tudi ne iskrenih odnosajev dobrega sosedstva. Pa tudi glede Rusije se praksa ne strinja s teorijo, kar se aplikacije novega totalitarnega pakta tiče. Kakor smo videli, bi v praksi Nem-

tev rojstnega dneva voditelja Hrvatov, dr. Mačka, "Hrvatski Dom", "Org. Hrv. Seljačke Stranke" in "Hrv. Kat. Zajednica" mnogi zastopniki in člani ostalih društev, pravtako so se vsa društva odzvala vabilu na banket "Bratstva", s katerim je to društvo dne 4. avgusta proslavilo štiriletnico svojega obstanka. V zdravicah so delegati povabljenih društev povdarjali željo po ustanovitvi skupne organizacije. G. Doktorič je že na tem banketu v kratkih obrisih predložil svoj načrt, da mora vsako obstoječe društvo ostati samostojno in naj se ustanovi odbor delegatov, ki bi vodil in reševal skupne zadeve. Zelo značilno je to, da je "Jugoslovenska Zajednica" imela potem zabavo v prostorih "Hrv. Kat. Zajednice" dne 8. septembra. Tisti dan je bilo tako slabo vreme, da so bile nekaj ur mnogo tramvajske in omnibusne proge radi povodenj ukinjene. Kljub temu se je proti večeru v dvorani nabralo toliko gostov od vseh društev, da je društvo imelo še precej prebitka. Nad vse pričakovanje lepo se je pa posrečila veselica našega "Slovenskega krožka", o čemer objavljamo posebno poročilo.

Če se bo v naši koloniji delalo dosledno v tem duhu naprej, kakor se dela sedaj že od meseca julija dalje, bo to prav gotovo v nemajhno korist vseh tukajšnjih jugoslovenskih izseljencev.

ci mogli pomagati Japoncem, če bi se Japonci spopadli z Rusi; v teoriji pa je nemški napad na Rusijo nemogoč, ker ima Nemčija z Rusijo pakt o nenapadanju in so tudi odnosaji med obema državama, vsaj na videz, najboljši.

Reakcija washingtonske vlade

V Washingtonu, kamor je svet upiral oči takoj po sklenitvi nemško-italijansko-japonske zveze, niso čakali z odgovorom. Cordell Hull, mož, ki vodi ameriško zunanjo politiko, je izjavil, da so Nemci, Italijani in Japonci samo formalno potrdili, kar je že zdavnaj dejanski obstojalo in da torej pakt ne bo spremenil stališča Združenih držav. Z drugimi besedami povedano pomeni ta izjava, da bodo Združene države še dalje podpirale z dobavami vojnega materiala tako Veliko Britanijo kakor Kitajsko ter bodo nadaljevale z oboroževanjem, kateremu so sedaj povsilele ogromne vsote. Pomočnik zunanjega ministra Združenih držav, je bil še bolj jasev v svojih izjavah. Obsodil je nemško, italijansko in japonsko politiko in povedal, da so vse simpatije Združenih držav v nasprotnem taboru. Prva posledica totalitarnega vojaškega pakta je bila ta, da so Združene države pospešile svoje oboroževanje.

Stališče Rusije

Kaj misli Rusija? Kaj bo storila Rusija? — Tako se danes vprašujejo ljudje. Angleži upajo, da se bo prej ali slej spopadla z Nemčijo, drugi trdijo, da bosta Hitler in Stalin še sodelovala in si delila tujo zemljo. Najbrž pa imajo prav oni, ki mislijo, da moskovska diplomacija spletkari z enim samim namenom: zavlačevati sedanjo vojno in jo po možnosti razširiti še na druge države ter na ta način ustvarjati pogoje za svetovno revolucijo.

Če se skušamo živjeti v kožo voditeljev Tretje internacionale, moramo priti do zaključka, da v Moskvi ne pretakajo solz, ker se nekomunistične države, ki so toliko let vodile Sovjetom sovražno politiko, sedaj koljejo med seboj. Čimbolj se vojna širi in zavlačuje, tem več gorja, tem več trpljenja in tem več nezadovoljnosti bo na svetu in možnosti velikih prevratov bodo rastle. Tak prevrat — svetovno socialno revolucijo — si moške Tretje internacionale gotovo želijo. Če so to idealisti, ki so prepričani, da je komunistični režim dober, potem morajo želeli in delati na to, da se čimbolj razširi v svetu; če so prišli do spoznanja, da komunistični režim ni dober, je prav tako verjetno, da vidijo v svetovni revoluciji možnost izhoda iz situacije. Sovjetski voditelji gledajo in čakajo. Ko so jim Nemci ponudili za njihovo nevtralnost priliko, da razširijo ruske meje na račun Finske, da zasedejo baltične države in Besarabijo, so moskovski možje to brž storili.

Seveda pa se v Moskvi tudi zavedajo, da njihova politična igra ni brez nevarnosti, ki bi se utegnila pojaviti v vsej svoji veličini, če bi Nemčija porazila Veliko Britanijo, zagospodovala vsej Evropi in morda skupno z Japonsko hotela končno urediti tudi račune z Rusijo. Poseb-

no v zadnjem času čitamo mnogo o velikih manevrih sovjetske vojske z uporabo ogromnega števila padalcev, vojnega letalstva in tankov. Rusija čaka, ampak noče, da bi jo dogodki prehiteli in se zato pripravlja.

Španija se ne bo vojskovala

Po dolgotrajnih razgovorih, ki jih je imel Francov predstavnik minister Suñer v Berlinu in pozneje v Rimu, se je končno španska vlada odločila, da ne vstopi v vojno. Ker se italijanski listi in tudi nemški napovedovali, da bodo Španci gotovo zgrabili za orožje proti Veliki Britaniji, izgleda, da so se v Madridu šele zadnji hip premislili in da so bili prvotno res pripravljeni sprejeti nemške in italijanske ponudbe. Sedaj razlagajo, da Španija sicer simpatizira s totalitarnimi državami, vendar pa da je vojaško in gospodarsko tako oslABLJENA od zadnje državljanske vojne, da je njen vstop v vojno nemogoč.

Njena odločitev je morda v zvezi z dogodki zadnjih tednov, ki so pokazali, da se angleško letalstvo ki je bilo v začetku vojne in za časa nemške ofenzive v Belgiji brez moči napram Goeringovemu zračnemu brodogstvu, sedaj močno in hitro razvija. Britanska letala se uspešno bojujejo proti nemškim, z veliko vztrajnostjo napadajo nemške vojaške objekte in francoska ter belgijska pristanišča, v katerih so Nemci zbirali sredstva za ekspedicijsko proti angleškim otokom, in v zadnjem času celo izgleda, da so se Angleži že začeli boriti z Nemci za premoč v zraku. Tako v Berlinu kakor v Rimu že javno priznavajo, da bo vojna dolgo trajala. V takšnih okoliščinah seveda Španija ne more misliti na udeležbo, na katero bi pa gotovo bila pristala, ko bi mogla računati, da bo z malimi žrtvami pridobila velike koristi.

Položaj v Afriki

V Afriki, kjer se je bil maršal Graziani s precejšnjo vneto zagnal v Egipt, saj je v dveh dneh in v najtežjih okoliščinah prodrli sto kilometrov v notranjost dežele, je ofenziva tudi nekako zastala. Poročila iz Italije pravijo, da so tjakaj prišle številne nemške čete, ki so namenjene baje v Afriko, kjer naj bi skupno z Italijani nadaljevale boj proti angleški vojski v Egiptu. Ze nekaj časa je bilo predvidevati, da si bodo morale totalitarne države poiskati nova bojišča, če se Nemcem ne posreči ekpedicija proti Veliki Britaniji. Ta predvidevanja se sedaj potrjujejo; boj proti Angležem se bo nadaljeval v Sredozemskem morju in predvsem v Egiptu, kjer bi Italijani in Nemci radi zavzeli Suez in s tem pretrgali za Veliko Britanijo važno prometno žilo.

Seveda bodo Angleži hoteli to na vsak način preprečiti. Za ta slučaj bi morali zbrati tam veliko silo, tako v vojaštvu, kakor v mornarici. Nastane pa tedaj nevarnost, da Nemci, ki razpolagajo z veliko vojsko, porabijo to priliko in vpadejo v Anglijo. Kako se bodo dogodki razvijali, bo pokazala bližnja bodočnost.

Japonski načrti

Novi totalitarni pakt, s katerim so si Nemčija, Italija in Japonska obljubile vso pomoč za izvedbo svojih načrtov v Aziji in Evropi proti tretjim državam, ki bi se hotele na novo vmešati v vojno na zapadu oziroma na Kitajskem, bi moral, po želji tokijske vlade, preprečiti Združenim državam Severne Amerike oborožen nastop za ohranitev sedanjega stanja na Daljnem vzhodu.

Za evropske velesile, in tudi za koristi Zedinjenih držav, je bilo usodnega pomena, da leta 1931, ko so Japonci začeli svoj pohod na Kitajsko, niso znale nastopiti s potrebno energijo. Teško je predvidevati, kakšne posledice bo to imelo za Evropo. Čisto jasno je bilo tedaj, da vodja kitajske države maršal Čankajšek nehoti zastopa stvar Evrope, dočim je bil namen Japonske, kakor so njeni politiki opetovano sami izjavili, da ustanovi v Aziji nov red, to je da požene evropske velesile iz Azije. In vendar je prav tisto Društvo narodov, ki se leta 1931, ni upalo podvzeti korakov proti Japonski, ki je bila član tega društva, medtem ko je pozneje prisililo skoraj vse svoje članice, da so sklenile izvajati sankcije proti Italiji v zadevi Abesinije in s tem zakrivilo položaj, kakršnega imamo pred seboj v Evropi danes.

Res da Japonska s svojo politiko nasproti Kitajski do danes nima prave sreče. Kakor vemo, je bližnji cilj Japonske bil ta, da bi ustvarila sodelovanje med Kitajsko, Mandžurijo in Mongolijo pod nadvlado Japonske. Neposredni namen tega je bil, da se polasti velikih bogastev kitajske države, daljni in končni njen namen pa je ta, da bi s pomočjo gospodarskih zalog pa tudi ljudskega materiala dežel, ki štejejo 400 milijonov prebivalcev, sebi izvojevala hegemonijo nad vso Azijo, kolikor ni v rokah Rusije. Nobena tajnost ni, da teži Japonska za gospodarstvom nad vsem Malajskim polotokom, nad Filipini in nad Avstralijo; na azijski celini sami pa bi mogla Japonska postati gospodar francoskih indokitajskih kolonij in dobiti politično in gospodarsko nadmoč in vpliv v Zadnji Indiji, kjer ima že danes tesne zveze z Birmo, pa v Srednji Indiji, kjer vsi sovražniki Anglije danes netijo revolucijo. Prav za prav ni samo glavna, ampak tudi edina prava ovira tem načrtom kitajski vodja maršal Čankajšek, ki se že 9 let učinkovito upira japonski hegemonialni politiki na azijski celini in je tako nazvani zaveznik Zedinjenih držav Amerike, Anglije in Nizozemske, ki nimajo v Aziji samo velike kolonialne posesti (izvzemši Ameriko), ampak tudi ogromne gospodarske koristi v kapitalih, ki so jih tam nalagali skoraj eno celo stoletje. Toda če bi bilo odvisno od evropskih vedel, bi bila Japonska že danes, ko so se te velesile spoprijele v boju za biti ali ne biti na zapadu, njihov najnevarnejši nasprotnik. Če bi se Japonski bilo posrečilo, da si Kitajsko podvrže, bi danes Indija bila že v plamenih, kar bi lahko pomenilo smrtni udarec za najmočnejšo velesilo Evrope in sveta sploh, to je za Anglijo. Japonska bi v takem primeru, če bi znala obnem poravnati vse svoje račune z Rusijo in si z njo razdeliti območje vpliva v Aziji, imela svobodne roke nasproti Zedinjenim državam Amerike, ki je njen najbolj nevarni nasprotnik na Tihem oceanu. Tako pa brani evropske interese Čankajšek sam in Japonska je danes v tem pogledu še vedno tam, kjer je bila pred devetimi leti.

Ker je Japonska uvidela, da ni mogoče vojaško osvojiti države s tako ogromno površino in čudovito

Argentinske Vesti

POTRES V ARGENTINI IN DRUGIH KRAJIH

V tórek kmalu po polnoči je bilo čutili lahak potresni sunek v raznih provincah Argentine. Močnejše tresenje je bilo v bolj goratih provincah, kakor San Juanu, Mendozu in La Rioji. Ljudje, ki so seveda že spali, je tresenje obudilo iz spanja ter so prestrašeni zbežali na prosto. K sreči pa ni bilo nič hujšega.

Hujši potresni sunek je bil v Chileju, posebno v kraju La Serena, Coquimbo, v Copiapu ter po vsem severnem obrežju dežele.

Škoda, ki jo je napravil potres je malenkostna.

Potres so čutili tudi v Severni Ameriki.

IZREDNO ZASEDANJE KONGRESA

Ker ni mogel kongres rešiti na rednem zasedanju vseh važnih predlogov, ki so bili na dnevnem redu, bo radi tega sklicano izredno zasedanje.

NEURJE V BUENOSAIREŠKI PROVINCI

Cel dan pretečene nedelje je bilo lepo vreme in nihče ni mislil, da bo kmalu ponoči začel tak nalič v viharjem. No pri nas v mestu še ni bilo take sile, toda zunaj v provinci, pa je bil pravi pekel.

Prav posebno, kakor poročajo iz General Villegas, kjer je tudi nekaj naših ljudi, je neurje zadelo ta okraj. Vihar namreč je bil tako silen, da je ruval drevesa, odkrival strehe, nekatere hiše, ki so bile bolj slabo napravljene celo podrl. Čez 120 družin je ostalo brez strehe ter morajo bivati sedaj v skladiščih vzdolžne železnice in pri zasebnikih.

K sreči do sedaj ni javljeno o mnogih človeških žrtvah, ker so si ljudje še dovolj pravočasno poskušali zavetja, toda tri osebe so le

prirodno odpornostjo ljudstva, zato je v začetku letošnjega leta sklenila pogodbo s kitajskim politikom Vancingvejem, ki ga je postavila na čelo severnim in tihomorskim provincam Kitaja, upajoč da se bo njemu posrečilo počasi pridobiti vpliv na kitajski narod in primorati Čankajška, da sklene z Japonsko mirovno pogodbo, ki bi vpregla kitajske ljudske in gospodarske sile v voz japonske politike. Obenem se je pomirila s Sovjeti, s katerimi se je določila meja med bivšimi kitajskimi, danes japonski nadvladi podrejenimi severnimi kitajskimi provincami in med ruskim Daljnim vzhodom. Vse to pa ni moglo streti Čankajška, ki slejkoprej zahteva, da Japonska vrne osvojene najbogatejše pokrajine kitajske države, preden bo mogel skleniti z njo mir ali kakršno koli politično in gospodarsko pogodbo. To pa pomeni, da se Japonska ne more vmešati v vojno evropskih velesil, kakor bi se rada, ampak da je slejkoprej vezana na Kitajskem, zaradi česar se tudi ne more postaviti po robu Zedinjenim državam Severne Amerike, ki jo tako rekoč strazižajo na vsej dolžini Tihega oceana. Zato Japonska ni mogla poseči vmes, ko sta si Anglija in Amerika zagotovili prvenstven položaj v velikih nizozemskih kolonijah v Aziji, ko so le-te po zlomu materne dežele ostale brez varstva, ki bi si ga bila najraje zagotovila Japonska, pa ji brani Čankajšek, ki zaposluje večino njenih oboroženih sil.

Če bi padel kitajski jez, bi padla tudi najmočnejša ovira, ki ne preči Japonski samo, da dobi hegemonijo v Aziji, ampak ji tudi zapira pot, po kateri bi njen vpliv segal odločilno tudi v Evropo, ki sama sebe brani in pogublja. Seveda bo Japonska slejkoprej z njej lastno trdovratnostjo delala naprej, da bi se ustanovil v Aziji "novi red" in ta njena trdovratnost je poglaviti vzrok, da Zedinjene države Severne Amerike ne morejo pomagati svojim prijateljem v Evropi tako, kakor bi rade.

izgubile življenje, precejšnje število pa je ranjenih.

Škoda, ki jo je napravil ta ciklon je ogromna.

ARGENTINSKA GOSPODARSTVENA DELEGACIJA V BRAZILU

Dne 27. septembra je odšla v Rio de Janeiro argentinska gospodarsvena delegacija, kjer bo imela sešatek z brazilsko delegacijo.

Na to gospodarsveno zborovanje se je z letalom odpravil v sredo tudi finančni minister dr. Federico Pinedo v spremstvu glavnega vodje Centralne banke dr. Raula Prebisha.

Dr. Pinedo se bo vrnil v Buenos Aires takoj, ko bo zborovanje končano, kar bo najbrž v soboto ali nedeljo.

NOVE POTNIŠKE PARNIKE BODO ZGRADILI

Severni Ameriki primanjkuje potniških parnikov, ker se je pomorski promet, odkar divja vojna v Evropi, znatno povečal. Radi tega nameravajo čimprej izgotoviti več teh parnikov, ki bodo vršili zvezo med Severno in Južno Ameriko.

NASADI TOBAKA

V Argentini je letos s tobakom posajene 20.500 hektarov površine zemlje.

NOVI ARGENTINSKI MINISTER V TURČIJI IN GRČIJI

Argentinska vlada je imenovala za svojega zastopnika v Turčiji in Grčiji dosedanjega ministra v Nizozemski dr. Carlosa Brebbio.

TRJE MORNARJI "GRAF SPEEA" PRIJETI

Kakor znano je nekaj mornarjev potopljene nemške ladje "Graf von Spee" pobegnulo iz taborišča. Nekateri so že pred nedavnim prijeli, tri pa so prijeli te dni, ko so pijani rogovillili po ulici Corrientes.

Prijeti mornarji so sledeči: Fritz Thier Harg, Heinrich Sudcin in Karl Kleckel.

Policija je dala mornarje na razpolago izvršni oblasti.

GIBANJE PARNIKOV

V četrtek je priplul že napovedan španski parnik "Ciudad de Sevilla". Pripeljal je pošto, precej blaga ter nekaj potnikov.

V soboto je dospel še drug španski prekomornik "Cabo de Buena Esperanza". Poleg pošte in drugega blaga je tudi ta parnik pripeljal nekaj potnikov.

Če je dospel kaj pošte tudi za naše rojake, nam do sedaj še ni znano, a najbrž ni bilo nobenih pisem.

V nedeljo 30. septembra pa je priplul angleški parnik "Andalucia Star". Tudi ta je pripeljal pošto, razno blago ter kakih 15 potnikov. Parnik je odplul iz Liverpoola ter je ves čas vozil sem brez kaknega spremstva ter se mu ni dogodila med vožnjo nobena neprilika.

Parnik "Higl. Patriot", ki je vozil iz buenosaireskega pristanišča meso in druge življenske potrebščine za Anglijo, pa je bil potopljen.

"Cabo de Buena Esperanza" je krenil nazaj proti Evropi v sredo 2. oktobra, kdaj pa odpluje "Ciudad de Sevilla" še ni javljeno.

Rojaki, kakor vidite poročil od doma ni. Mi pa bomo večkrat objavljali vesti iz naših krajev, ker vemo, da večina naših ljudi še ni pozabila na svojo rodno grudo, na starše, brate, sestre in sorodnike, če še kateri od teh živi in želijo izvedeti kako se svojem tam godi, posebno v teh negotovih časih.

Če hočete tedaj izvedeti kako se vašim doma godi, kakšne so tam prilike, naročite se na "Slovenski list".

TRGOVALCE S PALOMARSKO ZEMLJO BODO PRIJELI

Načelnik tukajšnje policije je prejel ukaz, da aretira in postavi pred sodišče sedem glavnih obtožencev, ki so bili udeleženi pri kupčiji z

zemljo v Palomarju.

Obtoženci so sledeči: Nestor Luis Casas, Jacinto Baldassarre Torres, Juan G. Kaiser, Gregorio Raúl Godoy, Miguel A. Aguirrezabala, José Guillermo Bertotto in Franklin Fernández Lushin.

Zadnji je bil že zaslisan. Druge pa še niso prijeli, ker so odsotni.

Jugoslovanska radio oddajna postaja v Beogradu

Jugoslovanski izseljenci, ki imajo radio aparate na kratke valove, morejo zvedeti najnovejše evropske in vesti iz Jugoslavije potom radio-oddajne postaje v Beogradu, ki od sedaj naprej oddaja prenos ob 7 uri 55 minut zvečer, kakor že prej na valovni dolžini 19.69 mtr.

Ker pošta nereditno ali sploh ne prihaja več ter so tudi vsi jugoslovanski časopisi za inzemstvo ustavljeni, naj se rojaki poslužujejo radia, ki bodo točno in hitro obveščeni o najnovejših dogodkih.

Premestitev pisarne Kr. poslaništva

S 28. avgustom so bili uradi Kr. jugoslovanskega poslaništva premeščeni iz ulice Charcas na Avda. de Mayo 1370/III, sobe št. 7 do 12.

U. T. (Rivadavia) 37 - 4551.

V teh prostorih se torej od 28. avgusta dalje sprejema stranke, kar naj izseljenci vzamejo na znanje.

Uradni sedež poslaništva bo še nadalje v ulici Charcas, samo pisarne in uradi za sprejemanje strank so premeščeni v avenida de Mayo.

Še mnogo jih je

Mnogo je še takih posameznikov in družin v našem izseljeništvu, ki niso naročeni na "Slovenski list". Tudi precejšnje število starih naročnikov se je v zadnjih mesecih skregalo z listom, ker ni redno izhajal in iz drugih razlogov. Sedaj, kakor veste, smo naredili red in je "Slovenski list" spet začel normalno živeti. Stare naročnike prosimo, da pozabijo svojo jezo in se spet naroče na list. Vse prijatelje našega glasila pa pozivamo, naj nekoliko poagitirajo med svojimi znanci, da bo število naročnikov naraslo.

Iz uredništva in uprave Slov. lista

Ponovno naznanjamo, da g. Jan Kacin ni več sourednik ozir. upravnik "Slovenskega lista" ter nima ničesar več skupnega z listom.

Zatorej prosimo vse naše cenjene naročnike, dopisnike in oglaševalce, da se za vse stvari tihoče se lista obračajo na Upravni odbor Slovenskega lista, oziroma naj nanj naslovijo svoja pisma.

Prijatelj, stori svojo dolžnost!

Teh par vrstic velja tebi, prijatelj "Slovenskega lista", ki še nisi izvršil svoje dolžnosti napram našemu glasilu in si zaostal z naročnino. Spomni naj te, da je že čas, da naročnino poravnáš. Saj vemo, da imaš dobro voljo in da dolguješ naročnino samo zato, ker ti je nerodno hoditi na pošto, kupiti nakazilo in napisati pismo. Ampak, potruđi se, prijatelj, vsaj enkrat na leto, pa opravi tudi to sitno reč! Če se drugi potrudijo, zakaj bi se ti ne? Zakaj bi moral biti vprav ti bolj komođen s samim seboj ter manj točen in manj pravičen napram listu, ki si končno prizadeva biti tvoj prijatelj v tujem svetu?

DOMAČE VESTI

NOVI GROB

Pri podjetju, ki pripravlja tvari- no za družbo general motor na avenidi San Martin, kjer se deli mesto Bs. Aires od dežele, je bil med drugimi že več časa zaposlen tudi Henrik Marušič, po domače Riko, iz Opatjegasela na Krasu. Omenjeni, je kot druge dneve, tako tudi v petek 27. t. m. opravljaj svoje delo. Ta dan mu ni bila sreča mila. Ko je imel opravilo pri vodnih cevih, je ena teh bila v zvezi z električnim tokom, ki je Rikota tako pretresla, da je umrl v bližnji bolnišnici Salaberry, v naročju svojega prijatelja Karla Nemec, še predno so mu nudili prvo pomoč.

Omeniti moramo tudi to, da je bil temu prizoru priča tudi delovodja, ki je takoj Marušiča sicer od cevi odtrgal, da bi ga rešil, toda kljub temu je ubogi mladenič podlegel poškodbam.

Nesrečne je ostal v bolnišnici do torka zjutraj, to je do 1. oktobra, ker pri tem je imela opravilo tudi sodinja. Komu bi se dalo krivdo, da se ni pogreb vršil pred torkom, pri vseh skrbeh, ki so jih imeli zato njegovi vaščani in prijatelji, se ne ve.

Pogreb se je torej vršil v tórek ob 16. uri iz bolnišnice-klinike, ulica Córdoba, kjer se je vršila obdukcija. Od tam je bil spremljan na pokopališče Chacarita od svojih sovaščanov, prijateljev, delovodje in svojih sodelavcev.

Pokojni zapušča v domovini dva brata in dve sestri.

Naj mu bo lahka tuja zemlja!
M. Marušič

OTROKE V OSKRBO

Zanesljiva družina sprejme v oskrbo enega ali tudi več otrok, starih od 2 do 6 let.

Naslov se izve pri uredništvu lista.

SOBE V NAJEM

V najem se odda na lepem kraju v Villi Devoto eno ali dve zračni sobi, primerni za eno osebo.

Poizve se pri uredništvu lista.

NAJDENA OSEBNA IZKAZNICA

Našlo se je osebno izkaznico (Cédula de Identidad) glaseča se na ime Znidaršič Franc.

Imenovani jo zamore dvigniti v uredništvu Slovenskega lista.

ZENITNA PONUDBA

Vdovec, z dobrim gospodarskim stališčem, star 36 let z enim otrokom (deklico), staro 6 let, želi znanja v svrhu ženitve, s sebi primerne starosti, dekletom ali vdovo brez otrok.

Naslov na: K. J., G. C. Díaz 1657, Capital.

POSLUŽUJTE SE PODJETIJ, KI OGLASUJEJO V NAŠEM LISTU!

Slovenska restavracija

ima vedno na razpolago svežo in dobro hrano, najboljša vina ter vedno sveže pivo.

Gostje imajo na razpolago tudi lepo urejeno ZIMSKO in LETNO KEGLJIŠČE.

MARIJA SANCIN

JORGE NEWBERRY 3372

TALLER DE CARROCERIAS

"EL RAPIDO"

IVAN CERKVENIK
Barvanje sistema "Duco" —
Tapeciranje — Prevlaka — Kabine — Karoserije — Popravljanje blatnikov

ENTRE RIOS 310 - QUILMES
U. T. 203 - 1298 Quilmes

Koledar za leto 1941

Koledar, ki ga bomo izdali obeta biti nekaj posebnega. Saj bo obsegal 200 strani poučnega in zabavnega čtiva ter raznih praktičnih navodil.

V oddelku "DRUŠTVENO DELOVANJE" bo našel vsak član ali somišljenik društva, nekaj svojega. V oddelku "STROKOVNI IN DRUGI ČLANKI" bo za vsakega nekaj poučnega.

Oddelek "NAŠI VZORI", ki bo prinesel življenjepis in nekaj stavkov naših najboljših pesnikov in pisateljev, bo gotovo vsakega zanimal. "POVESTI IN NOVELE" bodo zadovoljile največje število čitateljev, ker jih pišejo naši poznani pripovedniki (med temi tudi M. Simčič).

Naše največje bogastvo "ZAZDRAVJE" bo tudi imelo svoje častno mesto.

V oddelku "ZA ŽENO IN DOM" bodo naše žene in dekleta dobile razen lepega branja o materi, tudi več potrebnih nasvetov za kuhinjo, upravljanje hiše in drugo.

Naši mehaničarji, kovači, šoferji in drugi, bodo našli v oddelku "TEHNIKA" mnogo novega in potrebnega, kar v drugem jeziku teško dobe.

Med nami imamo tudi nekaj zvezdoslovcev, katerim smo tudi dali svoj kotichek "ZEMLJA IN ZVEZDOSLOVJE", kjer bo čitatelj lahko našel kaj poučnega in koristnega.

Nazadnje bo nekaj strani posvečenih raznim potrebnim stvarim: POŠTNE PRISTOJBINE, MENICNA NAVODILA in LESTVICA ZA KOLKOVANJE (PAGARE), s katerimi imajo precej opraviti naši trgovci in obrtniki, ne poznajo pa njih nevarnosti in koristi.

Poleg vsega tega bo tudi raznih zanimivosti, tako da bo res nekaj lepega.

Med vse to čtivo pa bodo razvrščeni oglasi naših trgovcev, obrtnikov in podjetnikov in bodo radi tega imeli veliko vrednost.

Kogar še ni obiskal naš zastopnik, naj se požuri čim prej javiti svoj oglas. Če ni mogoče osebno, pa pišmenom ali po telefonu: Andreju Škrbec, C. C. 171, Buenos Aires; U. T. 7013 (Avenida), da ne ostane brez oglasa, za kar bi se kasneje prav gotovo kesal.

Opozorite na to tudi tuje trgovce pri katerih Vi kupujete ter sporočite na gornji naslov, za kar Vam bo Uredništvo Koledarja jako hvaležno.

Uredništvo Koledarja

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU

Ne pozabite

FOTO "LA MODERNA"

S. SASLAVSKY

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

Ugodna prilika

PISALNE in ŠIVALNE STROJE, RADIO APARATE, KUHNJE in PEČI na petrolejski piln DVOKOLESA, DRAGULJE, KALEFONE, PORCELANASTO in ALUMINJSKO POSODO i. t. d. dobite lahko po isti ceni kakor v trgovini na mesečne obroke.

Obrnite se pišmenom na: "AGENTURA", SARMISTO 299, ofic. 358, Bs. As. — ali pa po telefonu na 31 - Retiro - 1637, od 9—12 h.

Slovenski stavbenik

Za načrte, betonske preračune in Firmo,

obrnite se do tehničnega konstruktorja

FRANCA KLANJSEK
Marcos Sastre 4363
Villa Devoto U. T. 50 - 0277

Vesti iz organizacij

Prireditve "Slovenskega doma"

V NEDELJO 20. OKTOBRA bo velika PRIREDITEV za "Slovenski list" v ulici Alsina 2832.

V NEDELJO 17. NOVEMBRA: DOMAČA ZABAVA v društvenih prostorih, ulica Gral. César Díaz 1657.

V NEDELJO 1. DECEMBRA, katerega dne praznujemo "Izseljenski dan" in "Zedinjenje" se bo vršila proslava teh dveh dnevoev tudi v ulici Alsina 2832.

Prireditev za "Slovenski list"

V nedeljo 20. oktobra ob 4.30 popoldne se bo vršila v dvorani "XX de Setiembre", ulica Alsina 2832, velika prireditev v prid "Slovenskega lista".

Za to prireditev se odbor "Slovenskega doma" vneto pripravlja ter bo ta prireditev res nekaj posebnega. In kako tudi ne, saj bo spored izredno pester in bogat, ker bodo pri tej sodelovale razne organizacije in posamezniki.

Dramatični odsek "Slovenskega doma" bo dal ta dan na oder nad- vse zanimivo burko "SATANOVA MASKA". Ta igra bo v Buenos Airesu prvič igrana ter bo pod režijo režiserja, ki je režiral že mnogo velikanski uspeh, kakor n. pr. "Učiteljica", "V Nižavi", "Deseti brat", "Scampolo" in druge.

Poleg igre, bodo nastopi najboljših solistov kolonije in zbori. Priliko bomo imeli videti na odru tudi našo mlado plesalko Ireno Vidmarjevo, ki bo odplesala par plesov.

Pa tudi naša mlada in dražestna dekleta nas bodo pozabavala s svojim bajnim plesom. Poleg vsega tega bodo še razne druge zanimive točke. Toliko v obvestilo javnosti za sedaj. Natančnejši spored sporočimo pozneje.

Naj pripomnimo še, da bo tudi srečolov. Društveni člani in članice že pridno nabirajo in tudi sami izdelujejo krasne dobitke za ta srečolov. Znano nam je, da tudi naročniki in naročnice pripravljajo dobitke. To se vidi, da znajo ceniti svoje glasilo.

Prosimo tedaj vse te darovalce, da nam dobitke čimprej prineso v društvo, ulica Gral. César Díaz 1657, ali pa nam javijo, da pošljemo sami ponje.

Naročniki, rojaki in rojakinje! Ne opustite tedaj prilike videti to lepo prireditev in opozorite nanjo tudi svoje prijatelje. Poskrbite, da bo prireditev ugodno uspela, ker s tem boste pomagali, da bo list redno izhajal. In s tem bo tudi Vam zadoščeno.

IZ ROSARIA

Šolarji pripravljajo prireditev

Jugoslovansko šolsko društvo v Rosariu bo ob priliki zaključitve šolskega leta 1940 imelo svojo veliko prireditev. Ob zvokih godbe in slovenskega petja bomo imeli priliko videti tudi dramatični prizor, katerega bo izvajala naša deca, ki se že sedaj skrbno pripravlja. Prišel bo tudi sv. Miklavž, ker nam je že lanske leto obljubil, da nas bo prišel obiskat in otroke obdarovat.

Obenem bomo praznovali tudi praznik Zedinjenja. Kes se pripravljajo lep spored, opozarjamo na to prireditev že sedaj slovensko javnost v Rosariu in okolici, da ne bo zamudila te lepe prilike. Pristne domače zabave bo za vsakega dovolj.

Natančen program, dan in kraj prireditve bomo pravočasno javili.

Tajnik: Šmrđel

Slikanje v "Slovenskem domu"

Člani in članice! V nedeljo 6. oktobra bo slikanje društvenih članov in članic.

To bo prvo slikanje članstva, "Slovenskega doma".

Pridite tedaj radi tega vsi točno v društvo.

Sliko bomo dali kliširati, ker bo slika izšla v letošnjem koledarju, ki se pripravlja ter tudi v "Slovenskem listu".

Slikanje se bo vršilo ob 4 uri in pol popoldne.

Bodite torej točni, ker fotograf ne more čakati.

Prireditev "Slovenske Krajine"

V soboto se je vršila prva kulturna prireditev "Slovenske Krajine". Ni lahko stvar za nas Prekmurce, stopiti pred javnost na tak način, ker je med nami prav malo takih, kateri so že doma kdaj kaj nastopili.

Pa je vzel društveni predsednik Preininger stvar kar zares v roke. S Kusteem sta vodila vaje in potrebne priprave. Ne le to je bila teška skrb! Še težje je bilo, ker so se nekateri protivili, da bi šli v dvorano na Dock Sud. Toda dosedanje skušnjaje so pokazale, da na Avellanedi ni našti primerne prostora, zato je bilo sklenjeno, da se poskušajo v dvorani "Cosmos".

Pevodnja Ciril Kren je pa vadil petje. Vsi delavni člani društva so pokazali odlično voljo in zato ni bilo več nobenega strahu, kako bo izpadlo.

Pa je šlo vse bolje, kot si je mogel upati največji optimist.

Prijazna dvorana je sprejemala goste, ki so se počasi zbirali, kmalu pa se je razmaknila zavesa in zadonela je prekmurska himna: "Slovenska krajina". Popolen zbor je stal pred nami.

Sledila je nato burka "Trije tički". Izborna so se izkazali. Pa bi ne-

Gospodarsko Podp. Društvo Slovencev iz Villa Devoto

VABI

Vse cenjene rojake in rojakinje na domačo zabavo katera ce bo vršila v

NEDELJO 12. OKTOBRA 1940 ob 9 uri zvečer.

DOMAČA ZABAVA

s kulturnim sporedom. Čisti dobiček te prireditve je za pomoč bolnim članom!

SPORED:

- 1) Državna himna, pojejo otroci spremljani z godbo.
- 2) Več pevskih točko mešanega zbora.
- 3) Deklamacija.
- 4) Pesem "Kukavica", pojejo otroci.
- 5) Lepa in vesela igra enodejanka: "PRED SODNIKOM".

Po končanem sporedu prosta zabava do 2 ure popolnoči. — Društveni bufet bo kot vedno dobro založen.

Sviral bo Slovenski orkester "ISTRA".

Kobilni udeležbi vljudno vabi

ODBOR G.P.D.S.

mara vtis ne bil tolik; nemara, da ne bi kar takoj potegnili igralci za seboj občinstva, če bi ne bili tako posrečeno maskirani. To je pa zasluga Gusteljna Dečmana, kateremu se odbor "Sl. krajine" posebno toplo zahvali za storjeno uslugo.

Nato so stopili pred poslušalce še pevci in zapeli "Glejte že sonce zahaja" in "Škrjanček poje žvrgoli".

Da ste jih slišali te naše škrjanče, kako lepo so "žvrgoleli". O, da, tudi oni znajo, pa tudi glasove imajo!

Tako je "Slovenska Krajina" dokazala, da je bilo delo, začeto z novim letom, prav lepo sprejeto in da dobro obeta. Le tako naprej!

Odbor se vsem sodelavcem in vdeležencem zahvali in povabi, da sodelujete še naprej.

Odpovedana zabava G.P.D.S.

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v Villi Devoto sporoča, da se radi tehničnih ovir, zabava, ki se bi imela vršiti v nedeljo 6. oktobra, ne bo vršila. Pač pa bo večja prireditev na argentinski praznik 12. oktobra, kakor je tudi razvidno s priobčenega oglasa.

Rojaki naj blagovoljijo vzeti to na znanje!

IZ MONTEVIDEA

Prireditev "Slovenskega krožka"

Letos se pa naš "Slovenski krožek" že postavlja. Zadnjič enkrat smo Vam sporočili kako je ustanovil svojo "šolo", ki kot tedenski tečaj prav dobro uspeva v veliko veselje cele naše slovenske kolonije. Sedaj je priredil tako veselico, da se je cela jugoslovanska kolonija čudila in so bili presenečeni tudi razni tuji gostje, tako Uruguayci, Slovaki in Madžari. Že tiskana vabila so bila jezikovno, v slovenščini in španščini, in tiskarsko zelo lepo izvedena, tudi izbira dvorane, bivšega "Centro Asturiano" je bila zelo posrečena, ker je tam oder prav pripraven za igre in radi lege dvorane same, tako da imajo naši po vsem mestu razkrapljeni ljudje od vseh strani ugodne zveze do nje. Ta velika spomladanska prireditev se je tedaj dobro pripravila, v celi jugoslovanski koloniji je bilo pričakovanje veliko in naši Slovenci sami so že težko čakali 22. septembra. Vreme, ki je 8. septembra s preobilnim dežjem skoro preprečilo prireditev "Jugoslovanske Zajednice", je bilo ta dan tako lepo, da jih je mnogo izvabilo ven na polje. Radi tega se je začel moral celo uro odgoditi. Ob peti uri je bilo pa že toliko ljudi v dvorani, da je naša mlada godba — vsi godci so obiskovalci naše šole — pod vodstvom Kazimirja Makarovića s sijajnimi "Mladimi vojaki" otvorila spored. Nato je s kratkimi in jasnimi besedami v našem in kasteljan- skem jeziku v imenu "Slovenskega krožka" pozdravil navzoče odbor- nik Jože Cotič. Sledili so zbori: Ferjančičev "Sijaj, sijaj, solnčiče", Klemencičev "Oj pogledjte ptičke", Adamičev "Fantu" in Mirkov "Katica". Mešani zbor je kljub temu, da ima premalo ženskih glasov, ena pevka je resno obolela, to pot še mnogo boljši pel nego pri prejšnjih veselicah. Pevodnja Makarovič in pevci so se očitno zelo potrudili in jih je bilo veselje poslušati. Vmes je Plesničarjeva Lila deklamirala pesem "Čuétame vijajero" (V. Medina). Ženske so imele solzne oči, tako je bilo ginljivo. Nato je skušala naša mlada pianistka izvabiti iz starega razbitega klavirja Gerbičeve "Narodne pesmi". Če uspeh ni odgovarjal njeni želji, ni bila Albina kriva. Drugič bo "Slovenski krožek" imel svoj klavir v dvorani, pa bomo vse drugače uživali lepoto teh skladb. Od diletantov, ki so potem igrali Česnikovo burko "Pogodba"

so nekateri prvokrat videli oder, vendar so vsi v resnici lepo rešili svoje naloge, da je bilo prav obilo smeha in zabave. Prav dobri so bili Gašperon, Marijana in Gaber. Režijo je vodil Jože Cotič. — Posebno ugodno je bilo, da je bila prireditev v nedeljo popoldne, da so mogli priti stariši tudi s svojimi otroci, ki so kar mrgoleli po dvorani. Pozabili smo še posebej omeniti deklamacije naših šolarjev. Najboljši je bil Joško Figelj z Golarjevimi "Kraljem Matjažem", Hilda Prelogar je Zornanovo "Molitev brezposelnih" tako lepo predvajala, da so jo imeli za angelčka, Ludvik Rajbar je pa tako recitiral Golarjevoga "Delavca", da so rekli, da je bila pesem prekratka. To pa ni kriv Ludvik.

Na koncu vseh koncev, moramo pribiti, kar so vsi brez razlike povdarjali, Slovenci se pa v naši koloniji le še najbolj postavljajo. Predsednik Pavle Figelj je bil menda z dohodki kar nekam zadovoljen.

Proslava rojstnega dne Vide Kjudrove v Slovenskem domu

Tajnica "Slovenskega doma", Vida Kjudrova je obhajala te dni svoj rojstni dan. Ta dan je hotela praznovati v družbi svojih prijateljev in prijateljic ter članstva "Slovenskega doma".

V ta namen je povabila vse člane in članice, kakor tudi druge prijatelje in prijateljice v društvo, kjer jim je skupno s svojo gospo mamo in gospodom očetom pripravila dober in bogat prigrizek. Pomagali pri tem sta gospa Jekšetova in Cotičeva, kateri sta se potrudili, da so bili povabljeni v vsem zadovoljni. Gotovo so tudi bili.

Povabljeni, katerih ni bilo malo, so pričeli prihajati kmalu po 4 uri. Mize so bile že pogrnjene, na njih obilo cvetja, ki je bilo slavljenki poklonjeno. Okrog 6 ure se je pričelo

SOKOL DOCK SUD - BOCA POSTAVI KRALJU ALEKSANDRU SPOMINSKO PLOŠČO

Ob priliki obletnice tragične smrti kralja Aleksandra Zedinitelja, mu bo Sokol Dock Sud-Boca odkril, v nedeljo 20. okt. ob 10.30 uri dop. v

slavlje. Na mize so prišle razne dobrote, kakor potice, krofi, kolački, torte in druge take dobre jedi. Pri tem so društvenice stregle s čokolado, pivom vinom in likerji. Sledila je običajna zdravica. Po zdravici se je mladina začela zabavati s plesom, starejši pa so odšli zabavat se s kroglami.

Toda tudi sedaj še ni bilo konca okusnih jedi. Članice so hodile okrog in stregle še nadalje. Bilo je že pozno v noč, ko se je s tem končalo. Lahko se reče, da manjkalo ni ničesar, vsak je imel na razpologo vsega in dovolj. To pa je bila tudi izredna želje gostiteljev.

Zabava, ki je bila res prava zabava, se je končala ob 11 uri, ko so se začeli povabljeni razhajati.

Vidi Kjudrovi, vrli in požrtvovalni tajnici društva se tem potom lepo zahvaljujemo, za tako lepo postrežbo ter ji želimo vse najboljše.

Prav prisrčna hvala tudi njenim staršem!

Dogodki iz izseljenkega življenja

Naš istrski rojak in urednik "Naše Sloge" g. Joso Defrančeski, je napisal knjigo dogodkov iz izseljenkega življenja pod naslovom "Pabirčenje".

Knjiga je polna dogodkov, ki so jih doživeli izseljenci, kar bo gotovo vsakega zanimala, ki si bo to lepo knjigo nabavil. Knjiga bo obsegala 250 strani, v kateri bo 10 prigodov. Pisana je v srbohrvaščini, a je zelo razumljiva.

Knjiga je že v tisku in bo koncem oktobra meseca že dokončana.

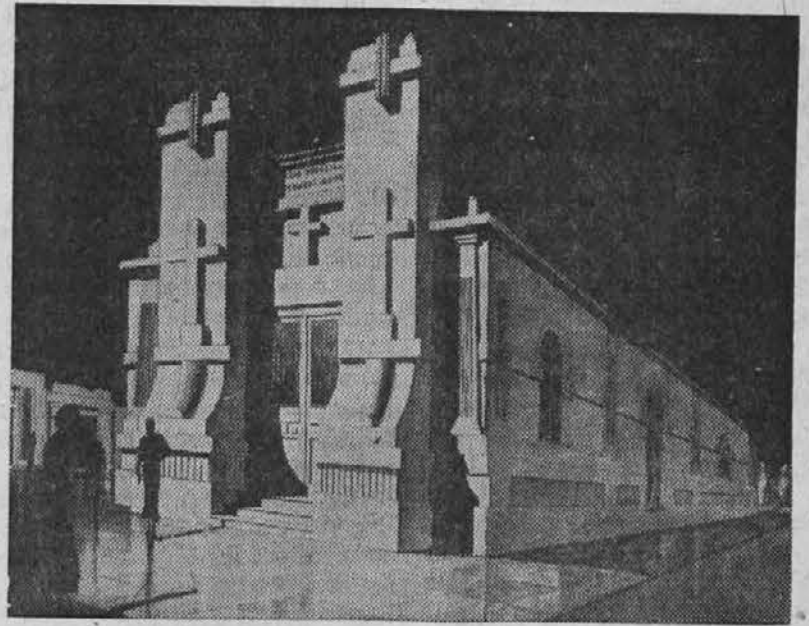
Knjigo se more naročiti pri pisatelju: Joso Defrančeski, Corrientes 3114, Buenos Aires.

Cena knjigi je \$ 3.—, če se jo sedaj naroči, pozneje bo cena višja.

Naročnikom in čitateljem Slovenskega lista to knjigo, v kateri boste našli mnogo lepega štiva, toplo priporočamo.

Pantheonu "Jugosl. društva vzajemne pomoči", na Chacariti, spominsko ploščo.

Sokol Dock Sud-Boca prosi vsa jugoslovanska društva in izseljence, da setega odkritja v obilnem številu vdeležijo.

Pantheon Jugoslovanskega društva, kjer bo postavljena spominska plošča za kralja Aleksandra Zedinitelja

Jugoslovansko društvo "Samopomoč Slovencev v Buenos Airesu"

VABI

na PRVO POMLADANSKO ZABAVO s plesom, ki se bo vršila

v SOBOTO, dne 12. OKTOBRA t. l., v restavraciji "PRITERPLANU", Calle CHACABUCO 501 na AVELLANEDI.

Začetek ob 9 uri zvečer.

Cenjene rojakinje in rojake vljudno vabi

ODBOR

Slovenci doma in po svetu

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Razstava slik Hinka Smrekarja

Tri sočasne umetnostne razstave, od teh dve v Ljubljani, tretja v Kranju, nam zgovorno pričajo o živahnem delu slovenskih likovnih umetnikov. V galeriji Obersnel je razstavil svoje slike in risbe Hinko Smrekar, v Kranju pa je ob isti uri otvoril svojo kolektivno razstavo Tine Gorjup. Oba odlična člana umetniškega kluba "Lada" sta se potrudila podati v svojih zbirkah dokaj popolno sliko svojega znanja in hotenja.

Predvsem Smrekar. Pomenilo bi si sove nositi v Atene, če bi hoteli opisovati njegov način risanja. Saj ga smemo poleg Gasparija smatrati za najpopularnejšega slovenskega likovnega umetnika, ki ga vsakdo, strokovnjak in laik, takoj spozna po risbi tudi tedaj, ko se ne podpisuje. Ogmornno je Smrekarjevo slikarsko delo, s katerim bogati slovensko umetnost že več kot 35 let!

Kar nam je sedaj pokazal, je sicer le majhen izrezek iz njegovega življenjskega dela, a že ta zadostuje, da se zamislimo v snovanju tega od narave bogato obdarjenega umetnika.

Smrekar spada med one redke ustvarjalce talente, ki jim je dana sposobnost risanja brez neposredne uporabe modela. Človeka, žival in mrtvo prirodu zna podajati v vseh mogočih variantah. Še več: vdihniti jim zna oni izraz v kretnji in fiziognomiji, ki mu je trenutno potreben. Vse to mu je pa le izrazno sredstvo za vodomet njegove neizčrpne fantazije pri podajanju satiričnih, grotesknh, pravljicnih, komičnih, sentimentalnih, romantičnih a tudi sila resnih snovi.

Z "literaturo" zmerjajo take vrste slikarstvo in risarsko delo površni ocenjevalci likovne umetnosti, pri tem pa pozabljajo, da se slikarska umetnost ne more in ne sme utesnjevati v toge dogme in da je pač nekaterim izmed slikarjev dano, da s svojimi sredstvi izražajo tudi misli in se ne omejujejo zgolj na optične (navadno pravijo: čisto slikarske) ali dekorativne učinke. Če pa slikar izraža misli, ki so otipljive in razumljive, jih vendar izraža samo s slikarskimi sredstvi. Izraz "literatura" je zato zgrešen in krivičen. Čudim se pa, da ga n. pr. ne uporabljajo oni, ki jim je višek tako zvana socialna umetnost.

RESTAVRACIJA

"PRI ŽIVCU"

kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravi tu di za svatbe.

Rojakom se priporoča lastnik

EMIL ŽIVEC

Osorio 5085 — La Paternal

Prav zaradi te svoje "literarnosti" je Smrekar postal uvažen avtor ilustrator. Če njegove snovi niso vsakomur simpatične, je to zadeva, ki ocenjevalca njegove risarske potenciale ne more zanimati. Važno je to, da se mu ni treba izogibati nobenih težav. Ko se domisli novega slika, ima risbo v vseh njenih podrobnostih v glavi že izvršeno ter samo sede k papirju in začne z izvrševanjem tako rekoč z levega vogala od zgoraj do desnega doli — kakor bi napisal pismo. In pri tem drži vsaka poteza, ki se ji pozna, da jo je umetnik z nezmotljivo roko narisal na pravem mestu. Zato klobuk doli pred takim znanjem!

Smrekar pomeni za Slovence to, kar je pomenil za Čeha Aleš ali za Francoze Daumier. Razlika je le ta, da so Francozi in Čehi svoja umetnika cenili, Smrekar pa je moral zaradi svojega osebnega gledanja na umetnost, ki je daleč od posnemanja tujih smeri in modnih posebnosti, pogoltniti marsikatero grenko. Poleg tega je moral spoznati, da se pri nas ne ceni risarska umetnost ne čista grafika. Ne rečem, rastoče zanimanje za likovno umetnost bi gotovo pokazala krivulja v statistiki nakupov. A ljudje kupujejo samo olja in tu pa tam kak akvarel. Ali smatrajo risbo za nevedno, da bi krasila stene stanovanja? Drugje je vse polno ljubiteljev grafike, zbirateljev risb, radirank, lesorezov, ekslibrisov itd. — pri nas pa je te vrste umetnost še pastorka. Razlagama si to z nerazmerno močnim vplivom impresionistov, ki so bili vsi samo — slikarji. Njim je bila posvečena vsa pozornost kritike, ki je pozabila, da se likovni umetnik lahko izživlja tudi v risbi, ne le v barvi.

Poleg mnogoštevilnih krepkih perorih je Smrekar razstavil tudi serijo oljnih slik. Pri teh občutih, da ga zanimajo vse podrobnosti, ki jih kot risar tako dobro pozna. Zato se te slike tako močno razlikujejo od onih, ki podajo samo optično impresijo narave.

Za oceno posameznosti mi primanjkuje prostora. Opozarjam samo na to, da najde obiskovalec te prezanime rastave med črnobelimi risbami in koloriranimi celo serijo zgodovinskih, pravljicnih, živalskih, a tudi satiričnih in humorističnih snovi iz sodobnega življenja. Na stotine duhovitih domislic ti pripravi urico imenitnega užitka. Celokrajine niso pri Smrekarju zgolj posnetki izreka iz narave, temveč najdeš pri vsaki še kaj več, če drugo ne vidiš tičke v medsebojnem pomenku v njih ospredju.

Na razstavi bodo našli poleg umetnostnih gurmanov svoje ugodje tudi lovci, politikanti, zaljubljeni in — škodoželjneži (ko bodo gledali karikature drugih...) Sicer pa je karikatura tudi lahko poklon, kakor ga je bil po vsej pravici deležen gospod Obersnel.

DECEK RADI BOROVNIC UBIL 6-LETNO DEKLICO

V takozvanem ptujskem gozdu ob Ptujski cesti na Tezmem so 23. junija otroci nabirali borovnice. Med nabralci sta bila tudi 6-letna delavčeva hčerka Ida Kavčičeva in 12-letni nezakonski sin delavke Anton Kac. Otroci so se pri nabiranju borovnic sprli. Zlasti je bil nasilen in podivjan 12-letni Anton Kac, ki se je zakadil v malo Ido Kavčičevo ter ji hotel iztrgati košarico z borovnicami. Ker se mu to ni takoj posrečilo, je podivjanec z vso silo sunil dekletce ob tla, da je priletela z glavno na robat kamen. Ida je bila na mestu mrtva, ker si je na kamnu prebila desno sence. Otroci so takoj priskočili k deklici, ki ni kazala nobenega znaka življenja. Njena nekoliko starejša sestra je vzela mrtvo sestrico v naročje in jo odnesla k neki gospe, ki je tudi nabirala borovnice. Vsaka pomoč je bila brezuspešna in so bili vsi naporji z umetnim dihanjem zaman. O tragičnem dogodku in neverjetni podivjanosti mladega izprijenca se je raznesla vest po celem mestu in okolici.

NAMESTO V JEČO V SMRT

Med desetimi obsojenci, radi soudeležne pri umoru v Bučevcih lani avgusta, je bil tudi 27 letni kovač Novak Mihalj iz Stare vasi. Bil je obsojen na 3 in pol leta ječe.

Prvega julija so vsi obsojenci nastopili kazen v Mariboru. Novaka pa v mariborski kaznilnici zaposlen njegov brat kot paznik. Radi tega so ga odpredmili v kaznilnico v Sremsko Mitrovico. Dali so mu na izbiro dve možnosti, ali potuje sam in plača vlak, ali pa ga bodo uklenjenega vodili pod nadzorstvom. Novak je izbral prvi pogoj. Potoval je sam in si je še denar za vlak izposodil.

Dve postaji pred Sremsko Mitrovico na postaji Martinci, ko je vlak peljal iz postaje, so ljudje pogrešili Novaka, ki je stal ves čas na hodniku ob vratih. Takoj so obvestili postajo, ki je ukrenila vse potrebno, da ugotovi, kaj se je zgodilo z njim. Pri pregledu proge so res našli mrtvega Novaka ob tiru. Pri padcu iz vlaka si je zlomil roko v zapetju in se udaril na sence, kar je povzročilo smrt. Niso mogli ugotoviti, ali gre za nseroč ali pa za prostovoljno smrt. Nekateri domači trdijo, da je pokojni, predno je šel od doma izjavil, da se nikoli več ne vrne. To dopušča mnenje, da je Novak izvršil samomor. Pokopali so ga na pokopališču v Sremski Mitrovici.

JUGOSLOVANSKI MORNARJI REŠILI BEGUNCE

Angleška admiralteta je objavila, da je bil blizu severozapadne irske obale torpediran neki angleški parnik, ki je prevahal begunce za Združene države. Sedem oseb je bilo ubitih v eksplozijah, a druge begunce je šele po 48 urnem blodenju po

morju, v strašni nevihti rešilo moštvo nekega jugoslovanskega tovrnega parnika, ki je bil v bližini.

Jugoslovanski parnik je izkreal begunce nekje na Irskem.

Iz vojnih razlogov ni bilo objavljeno niti ime angleškega parnika, ki je bil potopljen, niti ono jugoslovanskega parnika, ki je rešil begunce. Angleške oblasti poudarjajo težak posel, ki so ga izvršili jugoslovanski mornarji, kot pravcati pomorski heroji ob neprestani nevarnosti za svoja življenja in za varnost svojega parnika. Torpediranje se je pripetilo 18. avgusta.

SREČO JE IMELA

Ob železniški progi blizu Blinskega Kuta na Hrvatskem je pasla 7 letna Dragica Baltušić krave. Utrunjena od vročine in tekanja za kravami je najprej sedla na tračnice, nato se pa vlegla med tračnice in zapala, ko je privozil proti Sisku tovrni vlak z običajno brzino. Šele na križanje deklidine matere, ki se je pojavila iz koruzne njive, je začel strojevodja vlak ustavljati. Ves ta čas pa je deklina mirno spala. Ves vlak je peljal čez njo ne da bi se ji kaj zgodilo, le na čelu je bila nekoliko opraskana.

Ugotovili so, da je to poškodbo dobila od železne sklopnice, ki je visela od zadnjega vagona.

PRETRESLJIV PRIZOR

Iz Maribora poročajo: Na tukajšnji železniški postaji so pripeljali dva moška in ko so ju hoteli sprašiti v vlak, ki vozi proti severu, sta na železniške tračnice pokleknila in s povzdignjenimi rokami prosila, naj ju pustijo. Mnogi so sočutno motrili pretresljiv prizor, toda že v naslednjem hipu ju je več rok zgrabilo in s silo potisnilo v vlak. Bila sta to dva nemška državljana, ki sta se branila iti iz svobodne Jugoslavije v Hitlerjevo Nemčijo, kjer bosta morala iti na vojno.

TORPEDOVKA "LJUBLJANA" JE ŽE POPRAVLJENA

Vojna ladja jugoslovanske mornarice rušilec "Ljubljana", ki je kakor je bilo že javljeno zadel na pečino ob vhodu v šibeniško luko, je sedaj že popolnoma popravljena ter bo te dni zopet uvrščen med vojne ladje, da bo čuval naš lep Jadran.

Taborišče za Nemce pri Beogradu

Ogmornno taborišče građe na levi obali Save pri Beogradu za tiste Nemce, ki se bodo preselili iz Besarabije in Severne Bukovine v Nemčijo. Okrog 120.000 Nemcev bo zapustilo svojo prejšnjo domovino Besarabijo, katero je Sovjetska Rusija vezla Romuniji. Po nemško-ruski pogodbi se bodo tamkaj bivajoči Nemci preselili, in sicer delno z ladjami po Donavi, večinoma pa po železnici skozi Romunijo in Jugoslavijo. Ker pa bo potovanje precej dolgo, so voditelji nemške manjšine pri nas dobili dovoljenje, da zgrade dve veliki taborišči za te begunce, in sicer

eno v Prahovu, kamor bi moglo iti 5000 ljudi in drugo na levi obali Save pri Beogradu, kjer bo prostora za 12.000 begunce. Iz Beograda bodo begunci potem z vlaki potovali v domovino, in sicer delno skozi Maribor v Gradec in skozi Ljubljano in Jesenice v Celovec. Nemci so organizirali tudi posebno zdravstveno in prehranjevalno službo. Železnica, ki bo odpremljala begunce v Nemčijo, pa bo vsak dan dala na razpolago po dva do tri vlake za prevoz.

BOSANSKIM KMETOM DELAJO MEDVEDJE ŠKODO

Medvedje v bosanskih planinah delajo veliko škodo kmetom. Ker je bil medved zaščiten, je je mogel nemoteno množiti. Letos pa so postale te živali bolj nevarne, ker divje sadno drevje ni skoraj nič obrodilo in so zato živali hodile po hrano v bližino ljudskih bivališč. Kmetje so se jih ubranili na ta način, da so ponoči kurili grmade pred vasjo. Vendar so jim medvedje naredili navzile temu veliko škodo, zlasti pa v stajah, kjer so poklili živino. Končno so naredili pogon na medvede in dva ubili. Obrnili pa so se tudi na oblasti s prošnjo, naj jim dovolijo lov na medvede, ker jim bodo te živali uničile še tiste pridelke, kar jih je na polju po vremenskih neprilikah ostalo.

SESTANEK JUGOSLOVANSKEGA IN NEMŠKEGA GOSPODARSKEGA ODBORA

V drugi polovici meseca septembra se je v Dubrovniku sestel mešan jugoslovansko-nemški gospodarski odbor, ki se je bavil z vprašanji, ki so nastala pri trgovski izmenjavi med obema državama. Ta odbor se redno od časa do časa sestaja. Največ se je odbor v Dubrovniku bavil s pomanjkanjem nemških mark na naših borzah. aNjbolj verjetna je razlaga, da je začelo mark zmanjkovati zaradi tega, ker so naši uvozniki hiteli plačevati svoje račune, ker se boje, da se bo tečaj marke dvignil. Stalni gospodarski odbor pa ima nalogo, da uredi razmerje med dinarjem in nemško marko za vsako četrtletje.

ŠTAVKA RUDARJEV V LJUBLJI

Več tisoč rudarjev v premogovniku v Ljubiji je stopilo v stavko, ker lastnik rudnika "Jugočelik" ni hotel izpolniti zahteve, da se povišajo delavske mezde že s 1. julijem, čeprav je bilo tako sklenjeno v kolektivni pogodbi. "Jugočelik" se je branil, da bi izplačal povišek mezd že s 1. julijem, pač pa je bil pripravljen to storiti s 1. avgustom. Delavske organizacije so poslale takoj svojo delegacijo v Beograd, delavstvo pa je stopilo v stavko.

Slov. Babica

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA
Ordinira od 9 zjut. do 9 zvečer
LIMA 1217 — BUENOS AIRES
U. T. 23 - Buen Orden 3389

SLJIVOVICA
ŽGANJE
PELINKOVEC
VERMUT
Zlatko Badel
Avenida Maipú 3146-50 Olivos F.C.C.A.
U. T. Olivos (741) - 1304

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah. Atelje MARKO RADALJ

Facundo Quiroga 1325
U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

AKO HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH KRVNE IN KOŽNE BOLEZNI ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Že ske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specialisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9 do 12 in od 15 do 21 ure.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

Slovenski inženir postal kitajski mandarin

Mandarin na Kitajskem je postal v Subotici rojen inženir Peter Vinca. Mož je moral v svetovno vojno, bil pa je v Galici ujet. Ko je na Ruskem izbruhnila revolucija, je pobegnil v Mandžurijo in se tam začel baviti z raznimi posli, največ pa je kot inženir gradil ceste in mostove. Ker je bil soliden delavec, si je kmalu pridobil zaupanje tamkajšnje vlade, zlasti zato, ker se je bil naučil tudi mandžursčine, japonsčine, kitajščine in angleščine. Oblasti mu so mu kmalu začele poverjati važne naloge in je bil tako večkrat za zastopnik mandžurske vlade na raznih mednarodnih železniških konferencah. Nazadnje je postal celo mandarin in sicer pod oblastjo narodne kitajske vlade maršala Čang-Kaj-Šeka. Te svoje dogodivščine je pred nedavnim opisal v pismu, ki ga je poslal svojemu prijatelju v Budimpešto. Povedal pa je tudi, da ga hrepenenje po domovini še vedno vleče in bo skušal čimprej priti v svoj rodni kraj.

PARNIK IN JADRNICI STA TRČILA V ZLARINSKEM KANALU

Trčila sta parnik "Lika in jadrnica" Borisa Viktorja Nečiporenka, češ, da ji je odnesel dragotine. Pri zasliševanju na policiji se je izkazalo, da sta Schwarzova in njen najemnik Nečiporenko živela v čudnih prijateljskih odnosih. Policija je zadelo izročila sodišču. Zdaj pa je nastopila nova afera. Zagrebški pustolovec Dušan Teodorovič, je s policijskim agentom Milanom Mirtičem izdelal načrt, kako bodo izsilili od Nečiporenka primerno vsoto denarja. Detektiv Mirtič je zvalil Nečiporenka v neko kavarno in mu obljubil, da ga za tri tisočake spravi nekam, da ga ne bodo nikjer našli. Detektiv v sosednjem separaju kavarne pa so prisluškovali razgovoru. Takoj nato je bil Milan Mirtič aretiran. Dušan Teodorovič se je kmalu nato sam javil policiji. Preiskava je dognala, da so v Zagrebu tvorili izsiljevalno družbo Mirtič, Teodorovič ter neki Krizman in Ivanuš. Izvrševali so pri starejših damah nekakšne "uradne preiskave" in nato ponujali za primerno nagrado svojo naklonjenost in pripravljenost, da ne bodo ničesar javili policiji. Policija prejema sedaj razne nove prijave o njihovem početju.

Nemci v Zagrebu bodo imeli svojo gimnazijo

Uredbo za stanovitev nemške gimnazije v Zagrebu so na predlog bana banovine Hrvatske podpisali 26. avgusta t. l. kr. namestniki. Uredba določa, da se smejo letos z začetkom šolskega leta odpreti trije razredi gimnazije, pozneje pa vsako leto po eden. Za novi učni zavod veljajo sicer v celoti predpisi, kakor se jih morajo držati druge gimnazije. Nemško zasebno gimnazijo bo vzdrževala azgrebska protestantska cerkvena občina. Obiskovati jo bodo smeli vsi otroci nemškega porekla brez ozira na njihovo vero.

Kje so pa slovenske šole na Korškem? In v Italiji?

V Jugoslaviji so imeli sneg poleti

Ne samo v Sloveniji, temveč tudi v bosanskih gorah je padel sneg zaradi naglega padca toplote in zaradi deževja. Skoro v vsej Bosni so besnele nevihte, ki so povzročile tudi mnogo škode na poljih. Med dežjem pa je na planinah padel sneg. Tako

Krojačnica 'Gorica' Franc Leban

WARNES 2191 Bs. Aires
Nasproti postaje La Paternal

obrnite se na rojakinjo
KADAR IŠČETE SLUŽBE

Berto Cernič

DORREGO 1583 — Gs. Aires
U. T. 54 - 3588

Najnovije blago za leto 1940
SUPERLAN in CAMPER
dobite v zalogi v krojačnici

"PRI ZVEZDI"

Ugodno priliko nudim svojim
klijentom s plačevanjem na mesečne obroke. — Obiščite me in se boste sami prepričali

Cene nizke.
Za obilen obisk se priporoča rojakom

STANISLAV MAURIĆ
TRELLES 2642 U. T. 59-1232

ga je na srednjih hribohi padlo do 5 centimetrov, na Bjelassnici in drugih višjih hribohi pa do 20 centimetrov. Ljudstvo je prepričana, da pomeni sneg sredi poletja slab znak za bodoče, najbolj verjetno pa je, da bo zima zelo ostra in huda.

POGAJANJA MED NEMSKO IN JUGOSLOVANSKO DELEGACIJO

Ugodno so se končala pogajanja med jugoslovansko in nemško delegacijo v Dubrovniku za ureditev predvojnih srbskih dolgov Avstro-Ogrski, v kolikor so nemške finančne ustanove prevzele del tega posojila Srbiji. To je bila že četrta konferenca za ureditev predvojnih dolgov od lanske jeseni sem. Pogajanja so bila sicer težka, vendar pa je delo teklo gladko, ker je nemška delegacija pokazala veliko razumevanja za vse težave, ki jih pri tem vprašanju utegne naša država imeti. Za zaključek je naša delegacija priredila gostom svečano večerjo, narkar so nemški edlegati odpotovali domov.

RAZKRINKANA DRUŽBA IZSILJEVALCEV V ZAGREBU

Ida Schwarzova je prijavila zagrebški policiji ruskega emigranta Borisa Viktorja Nečiporenka, češ, da ji je odnesel dragotine. Pri zasliševanju na policiji se je izkazalo, da sta Schwarzova in njen najemnik Nečiporenko živela v čudnih prijateljskih odnosih. Policija je zadelo izročila sodišču. Zdaj pa je nastopila nova afera. Zagrebški pustolovec Dušan Teodorovič, je s policijskim agentom Milanom Mirtičem izdelal načrt, kako bodo izsilili od Nečiporenka primerno vsoto denarja. Detektiv Mirtič je zvalil Nečiporenka v neko kavarno in mu obljubil, da ga za tri tisočake spravi nekam, da ga ne bodo nikjer našli. Detektiv v sosednjem separaju kavarne pa so prisluškovali razgovoru. Takoj nato je bil Milan Mirtič aretiran. Dušan Teodorovič se je kmalu nato sam javil policiji. Preiskava je dognala, da so v Zagrebu tvorili izsiljevalno družbo Mirtič, Teodorovič ter neki Krizman in Ivanuš. Izvrševali so pri starejših damah nekakšne "uradne preiskave" in nato ponujali za primerno nagrado svojo naklonjenost in pripravljenost, da ne bodo ničesar javili policiji. Policija prejema sedaj razne nove prijave o njihovem početju.

Letos kakor prejšnja leta KROJAČNICA LEOPOLD UŠAJ

vam nudi najmodernjša blaga znanih tovarov CAMPER in SAINFIELD.

Vedno kakor vam je znano delo prvovrstno in cene nepretrane!

GARMENDIA
4947

La Paternal

"HRVATSKI DNEVNIK" O JUGOSLOVANSKEM MEDNARODNEM POLOŽAJU

Ljubljana. — "Hrvatski dnevnik" razpravlja o položaju Jugoslavije v novi fazi evropske vojne. List pravi:

"Tuja propaganda je skušala zadnje čase povzročiti zmedo pri nas. Širile so se vesti, da nam pretijo te in one nevarnosti. Dogodki so vse te vesti ovrgli. Nemčija je kakor razumljivo skušala ojačiti gospodarske zveze z Jugoslavijo ker so ji te zveze v času vojne potrebne in koristne. Pri tem je tudi vse storila, da je Jugoslavija lahko ohranila svojo nevtralnost. Velika nemška država vodi realno politiko. Zato ni ostala samo pri tem. Jasno je z dejanja dokazala, da je daleč od vsake misli, da bi — tudi po zaključku vojne — izvajala politiko, ki bi bila v škodo našemu narodnemu ozemlju. — Ona sama je izrazila željo, da balkanske in podunavske države tudi v bodoče nadaljujejo sodelovanje z njo na gospodarskem področju, kar se je pravilno razumelo v obojestransko korist."

V nadaljnjem opozarja vnovič na velike zasluge dr. Mačka, za ohranitev naše nevtralnosti in ob zaključku še dodaja:

"On je napravil nekaj odločilnih potez, ki so se pokazale koristne ne samo hrvatskemu, temveč tudi srbskemu in slovenskemu narodu tako, da mu vsi dolgujejo priznanje."

TEŽKA NESREČA

Rudolf Sivka iz Laške vasi pri Teharju, 27 letni delavec železarnice v Štorah, je doma po nesreči padel pod voz. Kolesa so šla čezenj ter mu strla roko in nogo in mu prizadejala poleg tega še hude notranje poškodbe, da so ga morali odpeljati v celjsko bolnišnico.

NEPREVIDEN STRELEC

Neki 19 letni fant, tako poročajo iz Maribora, je streljal v Studencih, da so krogle kar frčale okrog vogalov in so ljudje stvar naznanili policiji, ki je neprevidneža prijela. Fant se je potem izgovarjal, da je samokres našel in da je hotel preizkusiti.

OTROŠKO ZAVETIŠČE

V Trbovljah bodo začeli graditi otroško zavetišče. Postavljeno bo na najlepšem prostoru sredi rudarskih kolonij, poleg gasilnega doma. Postavila ga bo Trboveljska premogokopna družba in je namenila v ta namen poldrug milijon dinarjev.

VELIK POŽAR V ARJI VASI PRI PETROVČAH

V Arji vasi pri Petrovčah se je 23. jun. vnel na dosedaj še nepojasnjen način velik kozolec, last inž. Ježovnika. Ogenj se je hitro razširil na vse poslopje. Na kraj požara so pripeli gasilci iz Arje vasi, Žaleca, Levca in Gaberja, ki so preprečili, da se ni ogenj razširil na sosedna poslopja. Kozolec je z zalogo sena, vozovi in gospodarskim orodjem vred pogorel do tal. Škoda znaša okrog 100.000.

TRAGIČNA SMRT DRUŽINSKEGA OČETA

39 letni posestnik, mesar in gostilničar Bogomir Brezinšek iz Rogatea je bil do nedavna radi živčne

Dr. Enrique Daniel Dauga

Zobozdravnik
od Asistencie Publike
C. M. Box

Vsak dan od 2 do 7 ure pop.
Fco. Lacroze 3708, Chacarita
Buenos Aires

Dr. Nicolás Martín OD VETNIK

ZA TRGOVSKE ZADEVE

Posvetovanje za naročnike Slovenskega lista brezplačno.

ARENALES 1361
U. T. 41-3520, Buenos Aires

in duševne bolezni v Novem Celju. Doma se mu je stanje zopet poslabšalo in je pričel misliti, da bo moral zopet v umobolnico. Svoji hčeki je rekel, da go bo kmalu konec. Te dni se je zaklenil v spalnico. Na klicanje njegove žene Marije se je slišalo iz spalnice samo neko mrmrnanje. Ko so vrata odprli, se je nutil navzočim grozen prizor. Brezinšek je ležal oblečen na svoji postelji, iz desne strani glave pa mu je curljala kri. K nesrečnežu je prihitel zdravnik dr. Marin Ogorevc, vendar je bila vsaka pomoč zaman. Brezinšek si je končal življenje z aparatom, ki mu je služil pri mesarski obrti za ubijanje živali. Pri tulcu, ki je bil v aparatu, se je videlo, da je Brezinšek uporabil nekaj, kar služi za omamljanje težjih živali. Nesrečnež je živel še kako uro, nato pa je izdihnil. Življenje si je končal iz strahu, da bi moral zopet v umobolnico. Na listek je zapisal: "Ne bo me potrebno pošiljati v Novo Celje, tu imaš!"

SOSEDU ZAŽGAL HIŠO, DRUGEGA SOSEDA OKRADEL

V Zasadih na Murškem polju je vzbudilo med prebivalstvom mnogo

ogorčenja dejanje komaj 21 letnega Stanjka Rudolfa iz sosednjih Kupetinec. Stanjko je služil v Slavonškem Brodu, odkoder je prišel prvi teden julija domov. Ker ni imel primerne obleke, da bi se pošteno oblekel, je skoval načrt, da bi prišel do oblačila.

Sosedu Rantaši na Zasadih je ponoči okrog 11. ure zažgal hišo. Ogenj je zajel stanovanjsko hišo in hleve ter uničil vse. Rešili so le 2 kravi. Ljudje so prihiteli gasiti in reševati. To priliko je izrabil Stanjko in vlomil pri drugem sosedu Mavrenu. Tam je odnesel 2 moški obleki, 2 para čevljev, 2 uri, razno perilo in druge drobnarije. Vse to je skrnil na domačem podstrešju.

Sum je padel takoj na Stanjka. Orožnikom iz Križevcev se je pod vodstvom komandirja Batinića Zorana posrečilo, v prav kratkem času izslediti drznega mladeniča. Aretacija je bila zelo dramatična. V Bunčanih ga je patrola našla spečega pod nekim drevesom. Ko so ga orožniki zbudili in zvezali, se je Stanjko silno prestrašil in je vse priznal. Povedal je kje je skrnil ukradene reči, katere so vrnil lastniku, njegga pa oddali v sodne zapore.

Besedilo trgovske pogodbe med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo

DODATEK K IZMENJAVI TRGOVINSKIH ZASTOPSTEV

V zvezi z podpisano pogodbo o trgovini in plovi med kraljevino Jugoslavijo in SSSR spodaj podpisani pooblaščenca obeh pogodbenic so se sporazumeli o sledečih odredbah:

1. SSSR bo imela v kraljevini Jugoslaviji svoja trgovinska predstavništva, katerim bodo zaupani naslednji posli: a) Podpiranje razvoja gospodarskih odnosov med SSSR in kraljevino Jugoslavijo. b) Zastopanje interesov SSSR na področju zunanje trgovine. c) Ureditev trgovinskega prometa v imenu SSSR med zvezo in kraljevino Jugoslavijo. d) Vodstvo trgovine med SSSR in Jugoslavijo.

Trgovinsko predstavništvo SSSR v kraljevini Jugoslaviji je državni organ, ki izvaja v kraljevini Jugoslaviji monopol zunanje trgovine SSSR. Trgovinsko predstavništvo SSSR bo imelo svoj sedež v Beogradu. Ustanavljanje oddelkov trgovinskih predstavništev v drugih mestih kraljevine Jugoslavije se lahko izvede na podlagi sporazuma med SSSR in Jugoslavijo. Trgovinski predstavnik SSSR v kraljevini Jugoslaviji in dva njegova namestnika uživajo vse pravice in privilegije, ki se priznavajo članom diplomatskih poslanstev. Prostori, ki jih bo zavzemalo trgovinsko predstavništvo SSSR v kraljevini Jugoslaviji, in njegovi oddelki uživajo eksteritorialnost. Trgovinsko predstavništvo SSSR in njegovi oddelki imajo pravico uporabljati šifro. Trgovinsko predstavništvo SSSR v kraljevini Jugoslaviji ne spada pod predpise o trgovskem registru. Trgovinsko predstavništvo SSSR bo v uradnem

glasilu kraljevine Jugoslavije objavljalo imena oseb, ki bodo pooblaščenca za pravne posle, kakor tudi obvestila o obsegu pravic vsakogar od teh oseb glede podpisovanja trgovinskih obveznosti trgovinskega predstavništva.

Predstavništvo SSSR v Jugoslaviji deluje v imenu vlade SSSR. Vlada SSSR je odgovorna samo za trgovinske posle, ki se bodo sklepali v kraljevini Jugoslaviji ali ki bodo zajamčeni od trgovinskega predstavništva in podpisani od za to pooblaščenca osebe. Priznava se vse imunitete suverene države, ki pripadajo trgovinskemu predstavništvu SSSR v kraljevini Jugoslaviji in zvezi SSSR predvsem glede zunanjega trgovinskega delovanja z ediniimi izjemami, ki slede in za katere dobi zveza SSSR svoje soglasje.

Spori v trgovinskih poslih, ki so bili sklenjeni in zajamčeni po trgovinskem predstavništvu SSSR na področju kraljevine Jugoslavije v smislu določb predhodnega odstavka, spadajo v pristojnost sodišča kraljevine Jugoslavije, če ni določeno arbitražno razpravljanje ali kaka druga sodna pristojnost. Toda pri tem se ne dopuščajo nobeni ukrepi predhodnega zavarovanja nasproti trgovinskemu predstavništvu. Izvršbe po sodnih sklepih, ki so bili izdani nasproti trgovinskemu predstavništvu v navedenih sporih in ki so dobili zakonsko moč, se lahko izvedejo, toda samo proti blagu in terjatvam trgovinskega predstavništva.

2. Kraljevina Jugoslavija bo ime-

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi, Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Krončni izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin. SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Ciarelliju. ŽIVENE BOLEZNI: Nevrašenija, izguba spomina in šibkost. REVMATIZEM: kila, nadus, gota, šibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. GREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin. POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 30.— PLAVEVANJE PO \$ 5.— NA TEDEN. Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenj zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

OD 9-12 OB NEDELJAH OD 8-12

Rivadavia 3070
PLAZA ONCE

Kavarna in pizerija

Razna vina — Vsakovrstni likerji in vedno sveže pivo.

Rojakom se priporoča
PETER FILIPČIĆ

WARNES 2101 esq. Garmendia

U. T. 59 - 2295

La Paternal Bs. Aires

Aleksander Štoka

STAVBENO TEHNIŠKO
PODJETJE

Se priporoča našim rojakom.

ALVAREZ THOMAS 1035

U. T. 54 - 2756

Buenos Aires

Mati in oče

Različnost v značaju obeh zakoncev očeta in matere, različno pojmovanje o življenju, različni nameni so vzrok raznih nesporazumljenj in različnih postopanj pri vzgoji otrok. Po večini je oče bolj strog, zna veliko bolj držati disciplino, poslušnost, tudi zavest dolžnosti, marljivosti in doslednosti. Zahteval bo od otroka tudi to, kar zahteva tudi drugi od njega, moža, medtem ko je v takih zadevah mati bolj popustljiva, zakaj prepričana je, da strogost rada preide v okrutnost; materi je predvsem zato, da obstoje nekeke srčne zveze med otrokom in rodno hišo. Mati je mnenja, da stroga življenjska šola precej nadomesti kar je roditeljsko srce zamudilo pri izobrazbi in šolanju.

Zaradi te razlike v mišljenju ravnanja zakonca s svojimi otroki zelo različno. Oče je posebno strog do sinov, on zahteva od njih mnogo, do hčera pa je navadno popustljiv. Mati pa dela čisto ravno narobe: do hčera je navadno stroga, razen pri študiju, pri sinovih pa je mnenja, da jim je treba dati čim več ljubezni in obrdžati, če je le mogoče, rodni dom, ter naprej vse urediti, kar bo terjalo od njega trdo življenje.

Iz teh različnih mišljenj nastanejo ne le razlike pri vzgoji, temveč čisto pravi prepadi, usodno nevarni za otrokovo bodočnost. Oče in mati drug drugemu nasprotujeta. Oče hoče imeti vse prav, mati pa tudi. Iz teh majhnih nesoglasij nastanejo velike razlike v družini in v zakonu samem. Često noben od staršev noče popustiti, ker je prepričan, da je, kar je in kar bo za otroka dobro, odvisno samo od njegovega odloka. Vsak hoče imeti pravico do poučevanja in se boji, da bo izgubil nad otrokom oblast. Tako ravnanje je pa strup za zakon in tudi za otroka.

Kaj pa dela otrok? Veliko zgubilo trpi pri takem ravnanju svojih staršev. Otrok je točka, okrog katere se vse vrtili, in čer, ob kateri se razbije družinska sreča, pa tudi medsebojno soglasje. Mati skuša otroka pridobiti zase in podira očetov vpliv, oče pa materinega. Otrok pa pri tem zgubi zaupanje do obeh in se brž nauči, kako more to nesoglasje najbolje izkoristiti v svojo prid; zato ni več odkrit.

Če se starši tako spozabijo, dajejo s tem sami otroku v roke smrtno orožje zoper sebe. Veliko bolje bi bilo, da bi se oče in mati pametno pogovorila in vedno enotno vplivala na otroka. Popuščati bi morala drug drugemu, čeprav bi bilo treba enemu ali drugemu mnogo žrtvovati. Če oboje skupno odločata, čeprav morda tudi pogrešno, je še vedno bolje, kakor če odloča vsak po svoje, in tako oba pokažeta otroku, da med njima ni sloge in mirnega družinskega življenja. Otrok se pri takih razmerah razvija v ujedljivega egoista, ki se bo norčeval iz obeh in enega smešil pred drugim. Nadaljna škoda je, da se otrok pri teh nesoglasjih, ki jih čuti v domači hiši naveže na drugega, večkrat čisto tujega človeka. Pred vsem se otrok naveže na šolo, kjer ne vidi takih preprirov, nesloge in nemirov. Čeprav je v šoli strogo, vendar vlada povsod harmonija. Takim otrokom postane šola zavetišče in tako je otrok drugo bitje doma, drugo pa v šoli. Na ta način ga pa nihče ne spozna dobro. Navsezadnje starši spoznajo, da ima otrok rajši šolo kakor dom, postanejo žalostni ter imajo šolo za svojega sovražnika. Lahko se prepričajo, da ima otrok šolo rad, šele ko spoznajo, da so otrokovo ljubezen zgubili. Tedaj pa mu z vsemi sredstvi skušajo iztrgati ljubezen do šole iz srca ter ga spet prikleniti nase.

So tudi starši, ki v takem primeru vzgojo otrok vobče opustijo, ker so različni. Drugi pa so taki, da se eden odreče vsakemu vplivu na otroka in prepusti vso vzgojo drugemu. Čeprav je morda nekaj bolje, kakor če si oče in mati nasprotujeta, ni to pravilno in je za vzgojo otroka velika škoda. Otroku ne more tisto nadomestiti niti sama oče, niti sama mati, kar mu moreta nuditi oba skupaj. Zato videč dnevno velike prepeade v družini, je priporočljivo naj bodo starši pri vzgoji otrok enotni, če eden reče "ne", mora tudi drugi reči "ne". Če eden reče "da", mora tudi drugi reči "da", pa bo vzgoja uspešna.

Vedno je treba misliti na to, da bo otrok nedvomno izrabljat slabost svojih staršev, ne bo spoštoval ne enega ne drugega ter tako vedno bolj zanemarjal vzgojo svojega značaja.

Kako delujejo vohuni

V vseh državah se pišejo članki, nabijajo razglasi in poučujejo ljudje po predavanjih ali v šolah, da naj v sedanjem vojnem času molčijo ali pa bodo vsaj zelo previdni ter pazijo, da jih nihče ne posluša. Toda umetnost špijonov je od nekdaj zelo premetena in naravnost izpopolnjena v sistem, ki more prevariti celo protišpijonažo, to je tiste ljudi in urade ter organizacije, ki jih ima vsaka država, da onemogoča delovanje špijonov, jih razkrija in ugahe njihove skrivnosti.

Od pravih špijonov je treba ločiti navadne prisluškovalec in donašalce, ki so samo v službi špijonov in dobivajo od njih nagrade. To so ljudje, ki sami nič ne vedo, kakšen pomen imajo informacije, ki jih zbirajo, če so bolj ali manj važne in čemu bodo služile, ampak enostavno poslušajo, sprašujejo in poizvedujejo od ljudi, kar morejo izvedeti in to donašajo špijonom, ki sede v svojih uradih ali stanovanjih, hotelih itd. Špijoni morajo vedeti, za kaj gre, ali so informacije, ki jih dobivajo, pravilne ali ne, ali so zanesljive ali dvomljive, ali pa mogoče kar zlagane in pretirane, da razni tipi izvajajo od špijonov, ki jih plačujejo, denar. Le zanesljive in važne informacije torej predajajo špijoni tajni policiji države, od katere so najeti v ta namen. Špijoni, ki jih vidimo v filmih, niso pravi špijoni;

filmski špijoni čepo po raznih lokalih, zapeljujejo lahkoverne in zapravljive civilne in vojaške osebe in imajo vedno s seboj revolver ter izvajajo razne umetne akcije in podvige. Pravi špijon ima svojo pošteno službo ali obrt ali podjetje od največjega do najmanjšega. Tudi mali ljudje so med njimi in pa kakšne starejše gospodične, ki semtertja gredo na oddih in sprejemajo svoje "sorodnike" in "prijatelje", večsah pa so med špijoni, kakor vemo iz prav tipičnih primerov pred vojno, zelo ugledni ljudje, ki živijo in se sučejo ter služijo v ministrstvih, drugih važnih državnih uradih, gospodarskih organizacijah in celo v generalnih štabih in manjših štabih armad.

Danes špijoni igrajo s silno premetenimi sredstvi in imajo izdelano večsah uprav nedosegljivo tehniko. Vodja angleške tajne policije, takimenočanega Intelligence Service, g. Thomas Aston je zbral nekaj tozadevnih zgledov iz zadnje svetovne vojne in jih sporočil v zanimivi knjižici. Nekaj primerov:

Kmet se pelje po deželni cesti s par zaboji jaje. Kdo bi mislil, da mož služi špijonstvu? Med svežimi jajci pa je nekaj trdo kuhanih. Mož zapro in razbijejo nekaj jaje. Doženejo, da se na zunanjsčini trdo kuhanega beljaka nahajajo rjave erke. Poizkusi v kemični delavnici pokažejo, da je nekdo napisal sporočilo iz raztopine sladkorja in galuna na lupino, na kateri se pisava ne pozna, pač pa se dobro vtisne na trdo kuhane beljaku!

Sporočila pa se tudi lahko napišejo bodisi s pravimi, navadno pa s tajnimi znamenji ali šiframi s šivi na perilu, na rokavicah, na nogavicah in podobnih rečeh, ki spadajo k damskim potrebščinam. Posebno važna sporočila napiše špijon ali njegov pomočnik v obliki celih veznin. Tako so carinski uradniki preiskali damo, ki je imela v svojem perilu in nogavicah všitih na stotine besed. Zasedili so jo pa zaradi tega, ker šivi niso bili v skladu s fino kakovostjo perila in so bili nerodno prišiti, česar bi ne napravila nobena izučena mojstrka.

Pri nekem špijonu, ki se je pripeljal na Angleško, so našli v prtljagi tudi album znakm. Človek bi torej sodil, da je mož filatelista. Toda dognali so, da so znakme izbrane po gotovem sistemu na podlagi datumov poštnih pečatov in držav, iz katere so znakme. Tako na primer so pomenile tri portugiske, dve perzijski in štiri kitajske znakme tri bojne ladje, dve težki in štiri lahke križarke.

Znamenja se dajo na primer tudi s svetilkami z infra-rdečimi žarki. S temi se lahko predajajo sporočila tudi podnevi. Toda tisti, ki jih sprejema, mora imeti čisto posebno očala, ki te žarke sprejema — drugi ne vidi nič.

Posebno prebrisani so japonski špijoni. Med japonsko-mandžursko vojno so japonski tajni policijski agenti v Ženevi izvedeli skrivnosti iz zaupnih sej raznih odborov in sestankov Zveze narodov na ta način, da so podkupili sobarice in natakarice ter strežnike hotelov z visokimi napitninami. Zato so morale te osebe prazniti vse košare za papir in prinesiti vsebino agentom. Ti so s čudovito potrpežljivostjo potem sestavljali drobce papirjev, pisanih v

najmanj 40 jezikih, tako da so mogli prebrati cele zapisnike sej, ki so bile za njihovo državo važne.

Zgodi se tudi takole. Postrežnica briše okna na nekem tujem poslaništvu v Berlinu. Seveda jo nadzirajo vse osebe, ki služijo in ona ne more vzeti ničesar s seboj. Sicer ne verjamejo, da bi mogla biti taka postrežnica nevarna, toda treba jo je nadzirati, ker je tako naročeno in človek nikoli ne ve, s kom ima opravka, oziroma kdo ima opravka pri njem. Zato to postrežnico vsak večer natančno preiščejo. Pa to ni nič pomagalo. Zakaj ona je ta sporočila oddajala na ta način, da je rabila za brisanje šip krpe različne barve. Pa tudi tako je bilo dogovorjeno, na kakšen način je brisala, ali od zgoraj navzdol, ali od doli navzgor, ali od leve na desno ali narobe, ali pa posevno. Sprejemalec v hotelu ali hiši nasproti je potem sestavil njeno sporočilo, ona sama pa je bila zelo inteligentna akademično izobražena špijonka, ki je imela tudi posebne priprave, da je odpirala, če treba, predale in je hitro zapazila in našla važne dokumente in spise ter njihovo bistveno vsebino predajala na omenjeni način.

Italijanski špijoni v minuli vojni so se, kakor je dognala takratna nemška tajna policija, posluževali not. Pošiljali in sprejemali so sporočila po pošti iz nevtralnih držav v obliki not h kakšni pesmi za domačo ali javno uporabo. Ta stvar se je potem tako zelo razširila, da danes nikjer več ne zaupajo notam, ki vsaka pomeni posebno črko. Ugotovili so tudi, da se sporočila pišejo z vođo v kateri so raztopljene tablete aspirina. S to raztopino pisana sporočila so popolnoma nevidna in se ne morejo odgonetiti na noben način, to se pravi, da ostanejo nevidna, četudi jih namažeš z izvestnimi kemičnimi tekočinami, ki spravijo na dan vsako pisavo. Če pa omejuje na sporočila razsvetliš z ultra-vijoletno svetilko, pa sporočilo lahko bereš, ker se začne svetiti.

Slovečki ustanovitelj skavtov, angleški general Raden Powell, je tik pred vojno špijoniral za svojo državo v Dalmaciji in sicer na ta način: Imel je zvezek, v katerem so bili narisani metalji bodisi docela, bodisi samo deloma izgotovljeni, zraven je pa nosil vrečo in mrežo za lov na metalje. Loveč metalje, je prišel blizu trdnjave v Kotorskem zalivu in narisal njene obrise ter lego topov na metaljske peruti. Vojaki so ga pa imeli za starega angleškega norca...

Večino špijonov razkrija protišpijonaža, ki nanje budno pazi. Protišpijonaža najema osebe, ki so s špijonom v zvezi in zanj špijonirajo, obenem pa ga izdajajo. Če pa je špijon prebrisan do zadnje možnosti, pa prevari tudi protišpijonažo in njene pomagače.

KAJ BO LETA 2000?

Neki profesor si je izmislil, da bi vprašal ameriške državljane, katerih 12 stvari bo po njihovem mnenju človek skušal doseči v prihodnjih 100 letih. Na svoje vprašanje je dobil nešteto odgovorov, ki jih je spravil na 12 sledečih točk:

1. Podaljšanje človeškega življenja na 100 let.
2. Hitra in popolna ozdravitev raka in revmatizma.
3. Sredstvo za popolno izločitev vsake telesne bolečine.
4. Možnost obleteti zemljo v 24 urah brez vsake nevarnosti.
5. Prenašanje elektrike brez žice in brez zgube.

6. Proizvajanje na debelo oddajnih in prejemnih radijskih aparatov v velikosti žepne ure.

7. Prevažanje medvezdnih letal na luno.

8. Proizvajanje umetne toda, popolne sončne svetlobe.

9. Pospeševanje čisto kemične hrane.

10. Ohranitev ženske lepote do visoke starosti.

11. Barvna in reliefna kino-gledališča.

12. Iznajdba, s katero bo mogoče po mili volji delati vreme, lepo ali slabo.

Za naše gospodinje

Telečeje noge po laško

Meso odločiš od kosti, ga razrežeš na 2 cm debele rezine, osoliš, povlajš v moki in brž opečeš na vroči masti. Nato vzamemo meso ven in opravimo v ostali masti sesekljano čebulo, dodamo tri žlice paradižnikove mezge, malo citronovega soka z nastrgano lupino, sesekljane peteršilja, malo sladke paprike in rdečega vina. Opečeno meso damo spet v omako in dušimo do mehkega.

Beluši in korenje

Beluše razgreješ v lastnem soku, ki ga osoliš. Za korenje pripraviš gostljato, svetlo prežganje, 50 g presnega masla, 50 g moke in majhne, sesekljane čebule. Začniš s soljo, poprom in peteršiljem. Korenje dušiš, a ne kuhaš. Potem jih daš na krožnik in obdaš z vročimi beluševimi kosi.

Za solato

je znano navodilo, da jo zabeli z oljem kakor razspinež in z jesirom kakor skopuh, a s soljo kakor modrijan. Tudi sladkor dajo nekateri na solato, tega pa le za spoznanje. Namesto sladkorja dajo ponekod popra, namesto jesiha je pa limonov sok še bolj priporočljiv, posebno za ljudi, ki so bolni na želodcu.

ZANIMIVOSTI

Zakaj giblje kača jezik in z njim sika? To ima zanjo velik pomen, kajti s koncem jezika sprejema ta žival zvočne vtise.

Zlata ribica je sama na sebi riba, ki izvira iz toplih voda. Navzlic temu ni poginila, ko so jo pri nekem znanstvenem poskusu ohladili na 150 stopinj pod ničlo. Ko so jo počasi spet otajali, je znova oživela in na njej ni bilo opaziti nobene pokvare.

Eden najbolj lenih snubcev v živalskem svetu je avstralski lenivec. Samec sede na kakšno vejo in se joče toliko časa, da pride kakšna samica in ga potolaži.

Ljudje s pesimističnim svetovnim nazorom so skoraj vedno mršavi, in sicer zavoljo tega, ker so jim neke žleze odpovedale delo. Potemtakem bi lahko rekli, da je pesimizem zadrževalna žleza.

ANEKDOTA

Republika Genova se je bila zamerila francoskemu kralju Ludoviku XIV., ki je zato zahteval naj pride sam dož, poglavar republike, s štirimi člani državnega sveta in se mu oprsti.

Dož je prispel v vsem sijaju, ki ga je zmogla Genova. Ko ga je v versajskem, od zlata bleščecem se gradu nekdo vprašal, kaj se mu vidi tu najbolj občudovanja vredno, je odgovoril s ponosom in dostojanstvom: "Da me vidite tukaj!"

Trgovina čevljev

BELTRAM

Vsakovrstna izbira čevljev in copat.

Dto. Alvarez 2288 — Paternal Buenos Aires

ZOBOZDRAVNIKA

DRA. SAMOILOVIC

de Falicov in

DR. FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

ALI SI ŽE PRIDOBIL NOVEGA NAROČNIKA?

Kdo proda hišo?

Kupim hišo v Villa Devoto na mesečno odplačevanje. — Od 9—12 ure, U. T. 31 - 1637.

Krojačnica

Kjer se izdeluje obleke po naj-novejši modi in zmernih cenah. Rojakom se priporoča

MARTIN TURK

24 de Noviembre 1915 - Bs. Aires

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

RAZPOLAGA Z 10 SPECIALIZIRANIMI ZDRAVNIKI ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni. Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obisk, jetrah, želodcu, živčevju itd.

Rayos X, Analisis

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.— Ordnamo: od 9—12 i 15—21. V nedeljah in praznikih od 9—12. GOVORI SE SLOVENSKI SUIPACHA 28

la v SSSR začasno trgovinsko delegacijo, kateri se zaupajo sledeče funkcije:

a) podpiranje gospodarskih odnosov med Jugoslavijo in SSSR;

b) zastopanje interesov kraljevine Jugoslavije na področju zunanje trgovine;

c) nadzorovanje nad izvrševanjem trgovinskega prometa med Jugoslavijo in SSSR.

Zčasna trgovinska delegacija kraljevine Jugoslavije bo imela svoj sedež v Moskvi. Šef časne trgovinske delegacije kraljevine Jugoslavije v SSSR in dva njegova namestnika uživata vse pravice in privilegije, ki se priznavajo članom diplomatskih poslanstev.

Prostori, ki jih bo zavzemala časna trgovinska delegacija Jugoslavije v Moskvi, uživajo eksteritorialnost. Zčasna trgovinska delegacija kraljevine Jugoslavije ima pravico uporabljati šifre.

3. V primeru vzpostavitve diplomatskih odnosov med kraljevino Jugoslavijo in SSSR preneha veljati točka 2. tega protokola, v njej na vedene funkcije časne delegacije kraljevine Jugoslavije pa preidejo na trgovinskega atašea jugoslovanskega poslanstva v SSSR.

4. Ta dopolnilni protokol je sestavni del podpisane pogodbe o trgovini in plovbi med kraljevino Jugoslavijo in SSSR.

Protokol je bil podpisan v Moskvi 11. maja 1940 in stopi v veljavo z dnem objave v "Službenih novinah".

Med rojaki v Córdoba

O pol noči je odbrzel vlak iz Rosaria in se poganjal skozi noč, da bo ob 8 uri zjutraj v Córdoba. Nič ni smel gledat skozi okno. Saj tudi ni bilo kaj videti... Če bi pa bil dan, bi nas pozdravljalo zeleneče polje. Saj je prav tam okoli nekaj prav skrbno obdelanega sveta in marsikater pšenice klas dozori na polju okrog Cañade de Gómez in Marcosa Juárez.

Ko se je odmaknila noč, nas je pa takoj pozdravila sveža pomlad, ki jo je zbudil dež, ki je dva dni preje zalil žejno zemljo.

Čudo, kaj? Tukaj v Buenos tožimo nad večnim deževjem, v Córdoba je bila pa suša. Po dežju, ki je 15. septembra osvežil omrtvelo naravo, je 17. sept. silila na dan zelena pomlad. Zdaj, zdaj pa smo smuknili tudi mimo kakega sadnega vrta, kjer so se rožnato smežale evetoče breskve. Še malo, pa smo bili na postaji.

Reka ljudi se je vsula nam naproti. Vsak je hitel pozdravljati svojce. Stiskali so si roke, objemali se in poljubljali. Morda je dva dni, ko so se poslovali, morda že cel mesec ali leto... Navsezadnje: sredi te pozije je mene najbolj zanimalo, ali bom našel pričakovani obraz svojega prijatelja iz mladih let.

Pod mračno streho očrnele lope, ki je značilna za argentinske železnice, sem hitel dalje. Zares, sem predarjal: v naši domovini so postaje v velikih mestih nekaj posebnega, so kras mestu in okolici, tukaj pa v mestu kot Córdoba in Rosario, pa je postaja, ki bi je moderen kurjerec v tej deželi ne maral niti za... kurje grede...

Ko sem stopil skozi izhodna vrata, se mi je prismetal nasproti prijatelj France. Spet sva si stisnila roki. Kdo ne bi razumel, da človeka prevzame ginjenost, če v tako daljni tujini, tako strašno tujec, sreča prijatelja svojih mladih dni.

Evo me, Janez, dobrodošel! Moj gost boš in moj auto ti bo na razpolago, kolikor mi bodo le dopuščale moje dolžnosti! Tako me je sprejel g. Franc Bartol, ravnatelj podružnice "Armeo Argentino" v Córdoba in že sva odbrzela v cerkev La Merced, kjer je bila napovedana maša za 9 uro tisti dan.

Nekaj znanih obrazov je res prišlo

maši. Cerkev je bila vsa v slavnostnem razpoloženju. Saj je bila ravno devetdnevni Marije Rešenice jetnikov (La Virgen de la Merced). Nam Slovincem je Marija pod tem imenom bolj malo poznana, zelo češčena pa je v Španiji, kjer je pod njenim varstvom bila ustanovljena redovna družba "Mercedarcev", katerih naloga je bila reševanje krščanskih jetnikov iz mohamedanskega robstva. Córdoba je polna prekrasnih starih cerkv. Saj je bila skozi tri stoletja središče španske kulture za novo deželo. Tudi cerkev La Merced je krasen biser arhitektonske umetnosti.

Kaj je tega treba! takole modrujejo nekateri, češ da je potrata tisto bogastvo, ki krasi božje hrame. Seveda: komur je žal celo ene lepe misli za Boga, komur se zdi, da je molitev zgubljen čas, njemu je tudi lepota hiše božje — potrata... Vedno ponavljanje stare Judeževne zgodbe, ki je tudi "zastopal siromake", tedaj, ko je Marija iz Magdale Jezusu noge mazila z dragoceno dišavo. Rekel je, da bi se naj tisto raje prodalo in razdelilo med ubožce... pa ga je Jezus sam zavrnil in s tem povedal, da je primerno božji časti, če bogatini od svojega bogastva tudi za lepoto božje hiše in čast božjo prispevajo. Cerkev pa na uboge tako ni nikoli pozabila, siromaki so pa vedno najprej iskali pomoč med tistimi, ki imajo krščansko srce in na samostanskih vratih...

Spet je pridrel prijatelj auto in sva skočila malo po mestu. Najprej sva zavila na "Kras"... Da, le čudite se. Tudi v Córdoba imamo "Kras". To je v Alto General Paz na 25 de Mayo 2600. Tamkaj so se naselili naši Kraševci: Dva brata Gea, Kukanja, Švara in Pavlin. Pa je bilo prav, da sem takoj pohitel k njim, kajti mala Geova Elvirica je čakala krsta in tako smo se dogovorili, da jo bomo pokristjanili naslednji dan.

Prijatelj France si je ustvaril v Córdoba lasten dom. Tamkaj naju je čakal obed. Kmalu sva obstala pred hišo, ki stoji v Altí Córdoba. Takoj nama je prišel nasproti mali Karček in me sprejel kot "strica" in mi hitel pokazati še ostala dva brata,

katerih eden že tudi nosi hlačice, drugi pa ima šele nekaj dni življenja. Prijazna Francetova žena pa nas je kar k mizi povabila in... čeprav tako daleč od doma — sem bil doma.

Škoda, da človek nima časa, da bi se kaj več zadržal! Moj program je bil izdelan in treba ga je bilo izpolniti. Zatorej smo kar kmalu vstali od mize in že sva zdrčala s Francetom naprej.

V svežem zelenju, ki se je rodilo tisto jutro so zelenela brda nad Córdoba, nama je kimalo drevje ob cesti po kateri sva brzela v Río Ceballos, Villa Allende, Unquillo... V kamnolomu sva se ustavila. Poslovodja je dobro znan s Francetom. Saj njegova firma postavlja tri velike drobilne stroje v onem kamnolomu.

Povprašal sem po naših ljudeh in hitro sem jih našel šest. Da so iz Trsto so rekli, pa so morali priznati, da so se v Trst precej dolgo morali z vlakom voziti. Skoro sami Pivčani so. Škoda da ni bila prava ura, ker so oni morali za delom in tako jih nisem mogel zadržavati. Spet naprej! Jonke je med tem dokončal svojo lieno hišo in uredil svojo tovarno pohištva. Pa nisva imela časa. Le eno "šilce" slivovice sva izpila in hitela naprej.

Kam želiš? mi je dal na voljo France. Ob 5 uri morava biti v Córdoba, in bilo je že čez 3 uro.

Na Dique San Roque, če je še ča sva dovolj, tako sem si izbral.

Že sva zdržala. 80, 100, 120 km... je kazal brzometer. Kar švigalo je mimo naju, a stroj je neutrudno gnal in voz enakomerno brzel. Po ridah sva zavila v gore, kamor se vspenja cesta gori pod "Pan de Azúcar". Vratolomna je pot, pa je bila na srečo skoro prazna in že sva bila kakih 500 metrov nad nižavo. V svežem zelenju se nama je nasmehnila dolina, ki leži onstran gore, spolzela sva nizdal in brzela nato po gladko asfaltirani cesti skozi Cosquin, mesto jetičnih, do jezera San Roque in dalje... Le za hip sva postala, da si ogledava razkošje, posejano po sončnih bregovih okrašenih z vilami.

Ob 5 uri popoldne sem že potrkal pri Francetovi v Alto Alberdi, pozdravil Obermanove. Dvignil Jazbeca in Stepana, ki sta šla nato z menoj kot kažipota; vstopili smo pri

Maverma, ki je bil pa prav tisti dan odšel v bolnico. Tako je hitel čas, da smo komaj mimogrede pozdravili Goršetove, pri katerih je bilo kar takoj polno rojakov. Saj tamkaj na Calchaqui in Mis Amores živi kakih 6 slovenskih družin. Nemara bi tisti del mesta kar "Ribnico" lahko imenovali...

Najprej smo nekatero rekli in celo "papežve kanone" so mi naprej prinesli... tako kot sem že vajen takih debat... pa se vseeno nismo skregali in še zapeli bi skupaj, če bi nam čas dopuščal.

Tisto jim pa le povejte, tako je menil eden, da naj Slovenski list bere le tisti, ki ga plača! Češ da je več takih, ki menijo, da je "Slovenski list" zastojlj! Pa za majhne denarje je malo muzike!

Pozna je že bila ura ko sem šel spat. Pravijo, da je bila ponoči velika nevihta, o kateri pa nisem nič sanjal, pač pa je zjutraj čarobno zlatel dan v gorah, ki se odražajo v čistem zraku, kot da jih imam na dlani.

Po maši, katere se je nekaj naših vdeležilo, mi je delal družbo g. Petelin, tudi Kraševce, in sva obiskala najpoprej Gregorice in druge rojake, ki žive pri pivovarni, nato sva pa stopila še na Petelinov dom. Kar dve trgovini sta zrastle tam gori na Achavel Rodriguezu 1500: Petelinova in Ileničeva in še tretja družina pol slovenska, živi tam gori, žena je namreč Tukumanka, mož pa je iz Krškega.

Zares kaj vse človek dobi v Córdoba: Vipavce, Goričane, Kraševce, Furlane, Ribničane, Belokranjce, Pivčane in Tolmince: Jaz sem pa iz Svibnega pod Kumom, tako je povedala žena Meseceva, njen mož je pa iz Vrhniko.

Popoldne pa v Alto Gracijo.

Kot misel smo šinili po gladki cesti mimo avijonske fabrike in v pol ure je bilo za nami 50 km. Pa saj smo morali hiteti, kajti ob 1 uri že gredo na delo v kamnolom. Ravno toliko, da nam niso utekli. Že smo jih srečali na pragu, ko smo se ustavili pred Zornovo hišo. Furlanija smo še dobili doma, Suliča pa že ne več. Pač pa smo dobili doma — klobase! Prave pristne, doma narejene klobase, ki so na uspešen način izpolnile praznino v želodcu.

Le škoda, da je v Alto Gracijo tako daleč! Ne toliko zaradi klobas,

temveč še bolj zaradi ljubeznivih ljudi, ki so nas tako veselo sprejeli. Naši mali so pa imeli praznik, ker sva jih s Francetom kar v najin voz naložila, pa smo se prevažali okrog, da je bilo veselje.

Še v Malagueño smo bili namenjeni tisto popoldne, in smo tudi prišli. Le naših ljudi nismo mogli veliko najti. Samo dva rojaka iz Istre sta se mi dala videti. Ostali delajo kdo ve kje v kamnolomih. Tudi v Malagueño imajo naši nekaj društvenega življenja. Tam obstoja društvo "Istra". Slovencev pa je tam samo šest, če je tako kot mi je bilo rečeno.

Slovinci v Córdoba so imeli doslej dve društvi: Jugosl. Podp. društvo in Iskro. Za 300 Slovencev, raznešnih daleč na okoli je to preveč, zato so se pa sedaj zedinili in se je prav one dneve pripravljala prva prireditelj novega "Slovenskega delavskega društva", napovedana za 21 septembra.

Še pri Pipanu v "Novi Córdoba" smo se oglasili, nato sva s Petelinom stopila tudi v "Slovenski dom", restavracijo pri železniški postaji, Boulevard Guzman. Tamkaj dobiš vsak hip ne le tiste, ki restavracijo vodijo, temveč vedno kako petorico ali pa tudi 20 rojakov, ki so tam na hrani ali pa so se mimogrede oglasili. Saj tam je naravno zbirališče vseh Slovencev in Hrvatov, ki žive v Córdoba in okolici.

Hitro je bežal dan. Kmalu bo sedma ura, dogovorjena za krst v cerkvi Euskolapijev.

Janez Hladnik

Cerkveni vestnik

6. okt. maša na Paternalu za Alojzijo Piriš. Molitve na Paternalu.

13. okt. maša na Avellanedi za Ivana Ošlaj. Molitve na Paternalu.

Morda se ti je že zgubil rožni venec, Oktober je rožnenski mesec.

ki ti ga je mati dala za spomin?... Tako lahko človek pozabi na molitev, z molitvijo pa zgine vsaka božja misel in človek živi samo še za telesne potrebe in zabave... Potegniti spet iz pozabe roženkranc in spomni se večnih resnic, da ti bo ta molitev postala — rešilna vrv. Zadnje oktobersko nedeljo pa ne pozabiti na naš shod v Novi Pompeji!

Janez Hladnik

ZGODOVINSKI ROMAN

Caričin ljubljenec

Nadaljevanje 199

— Ti si me torej zavrgel?

— Z vami nočem ničesar več govoriti! — Vse drugo bo uredil z vami moj odvetnik.

Grofica odide iz sobe. Knez Korzakov se je umaknil v kot sobe.

Tam je stal popolnoma tiho in poskušal ustaviti kri, ki mu je tekla iz ranjenega očesa.

— Z vami se bom še pogovarjal, — zakliče strogo grof, — jutri zjutraj ob petih v kapelici.

Upam, da ne boste tako bojazljivi kakor ste podli!

Vse drugo boste zvedeli od mojih sekundantov!

Vilibald, sedaj pa pojdi! — reče grof trdno. — Odpelji me v mojo sobo. Daj mi svojo roko, — pred očmi se mi je stemnilo, — tako, hvala ti, — pojdiva, pojdiva, zapustiva čimprej to sobo!

Služabniki se plašo in s spoštovanjem umaknejo.

Komaj sva dospela v grofovo sobo, se zgrudi grof na tla in zahti.

Hotel sem ga tolažiti, — toda on me je zavrnil.

Nato stopi k svoji pisalni mizi, vzame veliko polo papirja in začne pisati.

— Vilibald, vzami najboljšega konja, — mi reče in mi izroči pismo, ki ga je zapečatil.

Odjedi k mojemu sosedu, baronu Auentalu in mu izroči to pismo, ki sem ga zapečatil.

Toda pazi, da te ne pridrži pri sebi, baron mora na vsak način dobiti to pismo še nočnojšno noč.

Vedel sem, kaj je bilo v tem pismu.

Baron Auental bi moral biti sekundant mojega gospodarja v dvoboju s knezom Korzakovom. Na ta način je hotel grof oprati svojo čast.

— Gospod grof, — sem rekel in sem z drhtečo roko sprejel njegovo pismo, — gospod grof, vaši lasje so sivi, bolezen vas je oslabila, — dovolite, da jaz izvršim s knezom kar je potrebno!

Ni mi do svojega življenja, dovolite gospod grof, da se jaz borim za vašo čast!

Stari grof me je dolgo gledal. V njegovih očeh se je nekaj čudno zasvetilo.

— Ne, — reče on odločno, — on bi te ubil, ti Vilibald, pa moraš živeti, ti ne smeš umreti!

— Oh, jaz vem, gospod grof, — sem odvrnil, — da bi me lahko knez odklonil, ker sem samo vaš sluga.

— Motiš se, — odvrne grof hitro. Moral bi reči samo eno besedo in on bi se moral s teboj boriti.

Toda te besede ne bom nikoli izustil, — nadaljuje grof skoraj s svečanin glasom, — nikoli, ali slišiš, Vilibald?

Pojdi sedaj in izpolni moj ukaz!

Jaz bom padel za svojo čast, če že mora biti!

Uro pozneje sem izvršil grofov ukaz.

Baron Auental se je nahajal v sobi mojega gospodarja in se je z njim dolgo in resno pogovarjal.

Plašno in teskobno sem korakal po hodniku sem in tja, — na meni je ležalo strahovito breme.

Skrivil sem veliko nesrečo!

Glasno sem razodel sramoto grofove obitelji pred vsemi slugami in sedaj moj gospodar ni mogel drugače, kakor da se bori na življenje in smrt.

In Livija?

Oh, Bog, kaj bo z njo? Kaj se je z njo zgodilo? Ona se je zaklenila v svojo sobo in sobarica, ki sem jo srečal mi je dejala, da ni mogla priti do nje.

Rekla mi je, da jo je prosila in zaklinjala, naj jo pusti k sebi, toda kontesa ji ni odprla.

Mene se je lotil nepopisen strah. Bal sem se, da bo storila Livija kako neumnost, ko je zvedela, da je njena mati nedostojna in nevedna žena in ko se je prepričala, da je njena obitelj tako osramočena.

Zgrozil sem se, ko sem pomislil na to.

Pohitel sem po hodniku do njene sobe in se razburjen ustavil pred njenimi zaprtimi vrati.

Potrkal sem. Toda nihče mi ni odgovoril.

Nato sem začel glasneje trkati, toda vse je bilo zastoj.

Naposled sem obupno zaklical: — Livija, zaklinjam vas pri spominu na oni trenutek, ko sem vam rešil življenje, odprite, moram z vami govoriti!

Nato sem slišal korake. Ona se je očasi bližala vratom.

Slišal sem, ko je obrnila ključ v ključavnici, — trenutek pozneje je stala pred menoj na pragu.

Oh, Bog, kako je izgledala!

Njeni angelsko lepi obraz je bil spačen od tako velike bolečine, da sem hotel zakričati od obupa.

Livija je v tej noči ostarela za deset let.

Toda ta zunanja sprememba ni mogla zmanjšati moje ljubezni do nje.

Čutil sem, da me je obilil mrzel noj, ko sem tako stal pred njo, nekaj me je sililo, da bi ji to nesrečno noč vse priznal, da bi ji vse povedal, ka rsem že davno čutil za njo.

— Kontesa, ali mi morete odpustiti? — jo vprašam.

Sedaj vidim, da sem bil nepremišljen in da nisem storil prav. Moral bi razmisliti kakšne posledice lahko rodi tak moj korak.

Toda jaz sem se boril sam s seboj, vpraševal sem se, kako naj prepričim to nesrečo, kako naj uničim knezove načrte, — toda nisem našel drugega izhoda.

Naposled sem sklenil, da bom

kneza pozval na odgovornost. On me je napadel, jaz sem se branil, nato pa, — ko ste nenadoma vsi navallili v sobo, ko me je knez tako podlo obdolžil pred vsemi, sem izgubil glavo — glasno sem izustil sramoto vaše obitelji.

Oh, verujte mi, nikoli si ne bom mogel odpustiti, da sem to storil. Vem, da me odslej ne boste več mogli spoštovati.

Bled in s povešeno glavo sem stal pred njo.

Iskreno sem se kesal svojega dejanja.

Toda kaj je to?

Livija mi je nenadoma ponudila obe roki in dejala s tihim glasom: — Vilibald, spoštovala te bom, kakor sem te doslej spoštovala, — še več, ljubila te bom, kakor sem te tudi doslej!

— Livija! — kriknem.

Livija, ali sem prav razumel? Ali sem zbrzel nocoj?

Livija, ali me ti — ali me ljubiš? — Vilibald, vedno sem te ljubila, — vzkligne ona, — toda oče me je silil, naj se zaročim s knezom.

Če bi bila postala njegova žena, ne bi bilo na svetu nesrečnejše žene, — ker nikoli ne bi mogla pozabiti tebe, — nikoli ne bi izginila iz mojega srea ljubezen do tebe!

— Livija, — ljubljena, pridi na moje srce!

Objel sem jo in pritisnil nase.

Njen obraz sem pokrnil s poljubi, ki jih je ona tao strastno vračala, tako da je minila cela ura in midva nisva še izgovorila nobene besede, — neprenehoma sva se poljubljala in milovala.

— Da, — reče ona naposled tiho, — vedno sem te ljubila.

Tako sem zvedel, da je samo čakala, da bi jaz rekel prvo besedo, ker ji je deviška sramežljivost branila, da bi ona prva govorila.

Grofica ni mogla priznati ljubezni meni, svojemu lakaju!

— Naju je ločila tvoja nepremišljena beseda, — sem ji odvrnil.

Ali se še spominjaš, ko si me prvič imenovala svojega slugo?

Takrat sem bil prepričan, da si nikoli ne bom mogel pridobiti tvoje ljubezni.

Takrat sem mislil, da me preziraš, — bodi prepričana, da nikoli ne bi govoril, če ne bi prišla ta nesrečna noč.

Oh, spominjam se te nepremišljene besede, — vzkligne Livija. — Taka beseda lahko večkrat povzroči neizmerno nesrečo!

Dolgo sva se še objemala in si prisegala zvestobo do zadnjega diha.

Sklenila sva, da se ne bova več ločila in naj se tudi zgodi karkoli.

— Toda tvoj oče, — sem dejal ljubljene deklici, — tvoj oče ne bo nikoli dovolil, da bi se poročila.

— Dovolil bo, — odvrne Livija.

Jutri bom z njim govorila, jutri mu bom vse priznala.

Moj oče ljubi tudi tebe, vem, da bo edina njegova želja, da naju vidi srečna.

Oče!

Ta beseda me je spomnila na dvoboj, ki se bo jutri izvršil med grofom in mladim knezom.

Ali bo zmagal? Ali bo padel? Zaupal sem v Boga.

Zdelo se mi je nemogoče, da bi grof lahko padel.

Sedaj bo zopet vse dobro, — tako sem mislil. — Livija bo postala moja žena, oba se bova trudila, da ponovno osrečiva prevaranega in nesrečnega starega grofa.

Končno sem se moral od Livije posloviti.

Bilo mi je zelo težko. — Spati moram, ljubljena, — sem ji rekel, — jutri boš potrebovala svojo energijo in moč. Ona me še enkrat poljubi in se nežno privije k meni. — Oh, ljubljene, — reče ona. — Ti

ŽAREK V TEMI

Bilo mi je komaj sedem ali osem let, a že takrat sem moral okusiti vso trdoto življenja. Dobro se še spominjam puščobnega zimskega dne, ko je po dolgi dobi pomanjkanja in gorja za trenutek posijala sreča v naš revni dom.

Zelo huda zima je bila takrat. Ljudje, ki niso poznali revščine in gladi, so se stiskali k zakurjeni peči. Prijazne in svetle so bile njihove sobe in njihovi obrazi so se smehljali v zadovoljstvu. Mi pa smo stanovali v tesni, temni izbi. Bili smo štirje: mati, jaz, sestra in bratec. V kotu je stala majhna železna peč, mrzla kot led. Niti sveče nismo imeli, da bi sedeli pri luči. Od mraza otrpale roke smo si skušali ogreti tako, da smo dihali vanje oči pa smo upirali v okno, kakor da pričakujemo rešitve od zunaj. Od časa do časa je prekinil morečo tišino tožeči glas najmlajšega brata:

"Kluha... kluha..."

Tako majhen je bil še, da mu nihče ne bi mogel dopovedati, zakaj kruha ni. Iz njegovega slabotnega telesa so prihajali srce trgajoči kliki, se odbijali od mrzlih sten in trkali na materno ušesa kot trda obsodba.

"O Jezus, kaj bo, kaj bo?" so šepetale materine ustnice, njeno srce pa se je potapljalo v morju bolečin.

Tako so pretekli trije dnevi. Bleda, koščene roke so iskale po omari poslednjo skorjico kruha. Iskale so zaman. Vsa trudna je mati legla na kup cunj in vsa obupana čakala četrtega dne.

Jaz in sestra sva stala pri oknu in gledala na cesto. Zdajci sva v večernem mraku zagledala zibajočo se postavo.

"Mama, nekdo gre k nam!" sva razburjeno zakričala.

Mati je dvignila glavo in malodušno rekla:

"K nam? Kaj bi pri nas. Gotovo gre h kakšni drugi stranki, saj nas je več v hiši."

Postava je gazila visok sneg in se bližala. Ugibala sva s sestro, kdo bi utegnil biti.

Mladinski kotichek

V veži so zadoneli koraki. Pridržali smo sapo in prisluhli. Bog ve, ali prihaja k nam, ali bo šel mimo vrat? Oči so nam gorele v nestrpnem pričakovanju.

Nekdo je močno potrkal. Mati je planila k vratom in jih odprla. Prilec je vstopil in prijazno pozdravil: "Dober večer vam Bog daj!"

"Dober večer," je odgovorila mati in ga vprašujoče gledala.

Mož je odpel suknjo, pokazal materi bel papir in rekel: "Tukajle se podpišite. Mož vam pošilja iz tujine sto dinarjev."

Bil je pismonoša.

Za trenutek je vladala tihota, potem pa sva s sestro vzkliknila kot iz enega grla:

"Sto dinarjev! Sto dinarjev!"

Mati kar verjeti ni mogla. S tresočo se roko je na papir zapisala svoje ime in vzela denar. Strmela je vanj kot v največje čudo tega sveta in oči so se ji zalile s solzami.

"Otroci, Bog nas ni zapustil," je vsa srečna rekla in nas ljubeče pogledala. Potem si je ovila staro, oguljeno ogrinjalo in hitro odšla po mleko in kruh.

Na vsem svetu tistega dne ni bilo srečnejših ljudi, kot smo bili mi! In vse to zaradi borih sto dinarjev... ki jih je naš oče v tujini, Bog ve s kolikim trudom zaslužil s svojim naporim delom, in si je morda celo sam stradal, samo, da jih je poslal nam.

Ko se včasih spominjam tega vselega dogodka v nepregledni verigi žalostnih ur, se mi zdi, kakor, da bi sončni žarek posijal v gosto, neprodimo temo.

Hinko Bažec, D. M. v Polju.

KAKO NASTANE MAVRICA

Nebeško sonce je zadnjič doživelo nekaj neprijetnega.

Težki deževni oblaki so vseprek viseli na nebu že od zgodnjega jutra. Najmanjše razpoke ni bilo med

njimi, da bi sonce moglo posijati na zemljo. Za temno oblačno steno se je gnetlo na tisoče majhnih sončnih žarkov v zlatih suknjicah. Vsi so se dolgočasili. Začeli so godrnjati nad soncem, da jih je komaj krotilo.

"Pustite oblake v miru!" se je sonce razjezilo nad nekaterimi neugnanci, ki so hoteli predreti gosto steno oblakov. "Veseli bodite, da bo uboga, suha zemlja pod nami dobila kaj mokrote. Ali niste slišali včeraj, kako mlo so vzdihovala drevesa in grmiči, kako so tožila polja in travniki? Če še nekaj dni ne bi bilo dežja, bi ljudje ostali brez kruha, brez zelenjave, brez sadja. Ali bi radi to doživeli?"

"Ne", so odgovorili žarki. "Toda zakaj moramo ostati doma, kadar dežuje? Ali ne bi bilo vseeno, če bi med dežjem tudi sonce sijalo?"

"Otroci, pamet, pamet!" jih je karalo sonce. "Kar ni mogoče, ni mogoče. Saj bi se vsa mokrota, ki bi padla na zemljo, sproti posušila in tako dež ne bi zemlji prav nič koristil.

Po tej razlagi so žarki le sprevideli, da niso imeli prav. A zadovoljni le še niso bili. Venomer so premišljevali, kako lepo bi bilo, če bi skupaj z dežnimi kapljami odromali na zemljo. Sončni žarki in dežne kaplje se takrat še niso poznale med seboj.

Na zemljo niso smeli skupaj, zgoraj na nebu pa so bile dežne kaplje zmerom zavite v debele oblake. Resnici na ljubo moramo povedati, da premnogi sončni žarki sploh še niso vedeli, kakšne so dežne kaplje.

"Ali imajo dežne kaplje tudi tako lepe zlate suknjice kot mi?" so radosno izpraševali.

"Dežne kaplje sploh nimajo nobene obleke, ne zlate ne zelene ne rdeče. Tudi barve nimajo, ker so navadne vodne kapljice", so jim pojasnjevali bratci, ki so dežne kaplje vsaj malo že poznali. Nekoč so takoj po dežju pokukali na zemljo in vi-

deli, kako so z drevesnega listja padale na tla vodne kapljice.

"Brez barve so? Potem so pa prav takšne kot rosne kapljice," so razočarano menili bratci nevedneži.

"Ohho, oho!" je zaklical zlat sončni žarek. "Rosne kapljice pa jaz dobro poznam. Niso zmerom brez barve. Ko sem včeraj zjutraj sijal na travnik, je skoraj na vsaki travici visela rosna kapljica. Komaj sem se jih dotaknil s svojim zlatilom, so zažarele v neskončno lepih barvah, kakršnih še nisem videl."

Sončni žarki nevedneži so se začudili. Eden izmed njih je predlagal:

"Bratci, veste kaj? Kar je zmogel tale drobljanec, zmoremo tudi mi. Če rosne kapljice dobe v dotiku z nami tako lepe barve, jih bodo dobile tudi dežne kaplje. Poskusimo!"

"Poskusimo!" so vseprek pritrdili mladi žarki in se začeli pripravi k nebesnim vratom. Debelim deževnim oblakom je postalo nerodno. Kar umaknili so se vsiljivcem.

Nenadoma se je pod hudim pritiskom napravila odprtina. Skoz njo so neugnani žarki planili. Ko so jih dežne kaplje zagledale, so se tako začudile, da bi bile od začudenja kmalu pozabile deževati. — Sončni žarki so jih neutogoma nagovorili:

"Dober dan! Radi bi vas spoznali in se z vami igrali."

"Pa se igravimo!" so odgovorile dežne kaplje.

"Katero igro pa znate? Ali znate graditi most?" so jih izpraševali sončni žarki.

"Nak, tega pa ne znamo", so ponižno odgovorile dežne kaplje. "A rade bi se naučile."

"Kar obesite se nam na rokave, ampak hitro, da nas sonce ne pokliče nazaj," so jim prigovarjali žarki.

Dežne kaplje so se res prijele vsaka svojemu žarku za rokav. In glej: nenadoma je zablestelo nebo v čudovito lepih, pisanih barvah: rdeče,

pomarančno, rumeno, zeleno, modro, vijoličasto. Od vzhoda proti zahodu se je vzpenjal mogočen most v podobi drznega loka, kakršnega še noben gradbeni mojster na zemlji ni postavil. Barve so se prelivale druga v drugo in se spajale v prelepo sliko.

Ljudje, ki so ves dan vzdihovali zaradi hudih nalivov, so presenečeno obstali in strmeli v prekrasno podobo nad seboj.

"Mavrica! Mavrica!" so vzklikali. "Otroci, brž k oknu, da je ne zamudite!"

LETO DNI OD SINČKOVE SMRTI

Minulo je leto, spet lipa cveti, otožno poveša zelenje; potoček ji grenke spomine budi: "Zakaj si mu vzela življenje?"

Minulo je leto, odkar ga ni več... Oh, lipica, kaj si storila!

Z najhujšo nesrečo vseh mojih srece si mi smrtno ranila. [nesreč]

Zaman me tolažiš, slovansko drevo, tvoj cvet se poleti osiplje, — Edina tolažba je meni nebo, ko zvezda ob zvezdi utriplje.

Nad zvezdami v rajski višavi ga [zrem

in pesem njegovo poslušam; vsak slednji trenutek sem v duhu [pri njem

in srečo njegovo okušam. Limbarski.

BOLNIK

Na travnike cvetoče in zelene pogled mi skozi okno blodi, med njimi moja misel hodi, raduje se pomladi zaželene.

Kako bi rad, oj, vsaj en dan, pomlad med travniki uživati, med cvetjem sladke sanje snivati, a vem, da je zaman, zaman.

Na posteljo sem prikoval. Kot sušenj v tihi, temni ječi ne morem svojih sanj doseči... Jaz sem bolan, bolan.

Janez, dijak, Mengeš.

mi moraš mnogo nadomestiti, — jaz nimam več matere!

Ona zahtei.

Jaz pa ji posušim solze in ji odgovorim:

— Ne, ta žena ni zaslužila tvojih solz, ljubljena!

Ona se vzravna in odločno odvrne:

— Prav imaš, Vilibald, mati, ki je storila tako sramotno dejanje, je onečastila svojega lastnega otroka. Še enkrat sva se srčno objela, nato pa sem se poslovil od Livije.

163. POGlavJE.

Zastrupljeno življenje

Odhitel sem k njenemu očetu. Baron Auental je že odšel iz grofove sobe.

Našel sem grofa Poliodorja, ko je ravno sedel za svojo pisalno mizo in pisal pisma.

Med njimi se je nahajalo pismo, ki je bilo zapečaten z neštevilnimi pečati in opremljeno z grofovimi grbom.

— Vilibald, pridi bližje, — mi je rekel grof.

Prečitaj ta naslov.

Stopil sem h grofu.

Prečital sem naslov na kuverti, — bilo je moje ime.

— Žo pismo je namenjeno tebi, toda priseži mi, da ga ne boš prej odprl, predno ne bodo minili trije meseci po moji smrti.

V tem pismu se nahaja prepis moje oporoke.

— Gospod grof, — odvrnem s tihim glasom, — ne govorite o svoji smrti! Bog ne bo dovolil, da bi padli v dvoboju z onim podležem.

Grof zmaje z rameni.

— Dragi moj prijatelj, človek mora biti v dvoboju na vse pripravljen. Baron Auental je že za vse poskrbel.

Ob petih se bom boril s knezom.

Mislím, da ob tem času že vzhaja solnce.

— Gospod grof, ali vas smem spremljati?

— Da, Vilibald, lahko greš z menoj!

Toda priseži mi, da tega pisma ne boš prej odprl, predno ne bodo minili trije meseci.

Evo ti, vzami ga!

— Prisegam vam, gospod grof, — sem rekel svečano in spraval pismo v svoj žep.

Medtem potrkala nekdo na vrata.

Ko sem odprl, vstopi baron Auental.

— Čas je, dragi moj grof, — reče baron Auental, — pojdimos!

Nekoliko minut pozneje smo zapustili dvorec skozi mala stranska vrata, ki so vodila v drevored.

Jaz sem nosil omario z orožjem! Kmalu smo dospeli do kapelice, kjer bi se moral vršiti dvo boj.

Tam nas je že pričakoval knez Korzakov, kateremu je moral, četudi zelo nerad, sekundirati stari vaški zdravnik.

Grof pozdravi zdravnika in mu ponudi roko, Korzakova pa sploh ni pogledal.

— Gospoda, pogojí so vama znani, — reče baron Auental. — Trikrat bosta streljala, prvič v razdalji petnajst, drugič deset in tretjič pet korakov.

— To je vendar umor! — vzklikne stari zdravnik.

Nasprotnika zavzameta vsak svoj prostor.

Meni je burno utripalo srce, ko sem opazil, da si stojita grof in Korzakov drug drugemu nasproti z samokresom v roki.

— Če se mu pripeti nesreča? Tresel sem se, ko sem na to pomislil.

Auental začne šteti: — Eden — dva — tri!

Strelj odjeknejo.

Grof je ostal nepoškodovan, Korzakovu pa je krogla odnesla uho.

— Borba je končana! — vzklikne

zdravnik.

— Ni, — odvrne Korzakov, ki je z veliko muko premagoval svojo bolečino.

— Naprej! Pojdiva pet korakov naprej!

Oba se približata.

Baron Auental začne zopet šteti n istodobno zopet odjeknejo strelj.

Ko se je razkadir lim, sem videl, da leži grof z razprostrtimi rokami na tleh.

Krogla ga je zadela v prsa.

Ves bled sem prihital k njemu.

Zdravnik in Auental sta tudi takoj pristopila, knez Korzakov pa je izginil v grmovju, pri čemur se je zaničljivo smejal.

Zdravnik je vse poskusil, da bi ustavil kri, ki je curkoma tekla.

Toda kmalu je spoznal, da je vse zastoj.

— Umril bo, — reče zamolklo.

— Oh, Bog, — sem zašepetal, — to je strašno! Kako naj sporočim Liviji to nesrečo, ki jo je zopet doletela?

Zdajci se umirajoči še enkrat zgane in divgne svojo glavo.

On upre svoj pogled name, usta mu se odpro in tiho zašepete:

— Vilibald, — ne zapusti — Livije — ti si — ti si...

Toda končati ni mogel več.

Celo telo se mu strese in omahne. Grof Poliodor je bil mrtev.

Pokleknili smo poleg njega in tiho začeli moliti.

— Sedaj je umrl plemenit človek, — reče globoko ginjen baron Auental.

Pomagal mi je dvigniti mrto grofovo truplo in skupno smo ga odnesli v dvorec.

Prevezel sem težko dolžnost, da sporočim Liviji očetovo smrt.

Tako smo prišli v dvorec, grofa smo odnesli v njegovo sobo in ga tam položili na njegovo posteljo.

Pokril sem ga s svilen oedejo, da se ne bi videla njegova strašna rana.

Sedaj pa me je čakalo najtežje delo.

Livija! Zbral sem vso svojo moč in odšel k njej.

Ni več spala, bila je že oblečena.

Bled in obupan sem stopil v njeno sobo.

Dolgo sem se mučil, — toda nisem mogel niti besedice spregovoriti.

— Ti si to ljubljeni? — vzklikne Livija in mi pride naproti.

Tako zgodaj? Ah, ti hočeš gotovo še z menoj govoriti predno bova vse priznala očetu?

Glej, tudi jaz sem zato tako zgodaj vstala, da bom lahko neovirano govorila z očetom.

Pojdiva, dragi moj, pojdiva k njemu!

Evo ti, še ta poljub, sedaj pa pojdi z menoj!

Livija me prime za roko, žalost me je bila tako prevzela, da se ji nisem mogel upirati in zato sem odšel z njo.

Ona me je odvedla v grofovo sobo.

Livija odpre vrata, ko pa je videla, da grof leži v postelji, vzklikne:

— Oče, ali spiš? — Dobro, zbudila te bom s poljubom. — Ubogi oče, to noč si gotovo mnogo pretrpel in zato te bo veselilo, če te bo tvoj otrok pozdravil s poljubom.

Ona se izvije iz mojega naročja in stopi k postelji.

Ko se je sklonila nad grofa, — zakriči in se opoteče.

Prijel sem jo in jo stisnil v svoje naročje.

— Da, uboga moja Livija, — sem ji dejal, — zadel te je strašen udarec, zadela te je neizmerna izguba!

Oni prokletnik se ni zadovoljil samo s tem, da je napravil tvojo mater za svojo ljubico, ne, zjutraj je ubil tvojega očeta v dvoboju.

Gospod grof, tvoj oče je mrtev. Trapist za trenutek umolkne. — Dovolite mi, velika carica, —

nadaljuje menih po daljšem odmoru, med katerim je komaj prikrival svojo ginjenost, — dovoli mi, da ti ne popisujem Livijine tuge.

Ta prizor je bil tako strašen, da ga zelo nerad popisujem, tem bolj, ker ti bom moral popisati še mnogo strašnejših dogodkov.

Livija si je pulila lase, vrgla se je na očetovo posteljo, poljubljala je mrtvega grofa in še-le po dolgem času se mi je posrečilo, da sem jo spravil od očetove smrtno postelje in jo odpeljal v njeno sobo.

Tam sem jo skušal potolažiti.

Toda oh, lažje je v trenutku izprazniti brezmejno morje kakor pa potolažiti otroka, ki žaluje za svojim očetom.

— Sedaj imam edino tebe! — vzklikne Livija in me strastno objame.

— Ne, tebe mi Bog ne more vzeti, ti boš ostal pri meni do konca mojega življenja.

Oh, ljubljeni, sedaj si ti moj oče in mati, moja domovina, — če tebe ne bi smela ljubiti, bi obupala!

— Draga Livija, tega te Bog obvaruj, — sem ji rekel in jo nežno pobožal po njenih svilenih, mehkih lasih.

Zakaj bi prenehala najina ljubezen?

Naju more ločiti edino-le smrt!

— Edino smrt! — mi odvrne Livija in me ponovno poljubi.

Nato sva skupno objokovala plemenitega grofa, Livija se je polagoma pomirila, v njej je ostala samo še tiha bolečina in spomin na njenega dobrega, nesrečnega in plemenitega očeta.

Dva dni pozneje smo položili grofa Poliodorja k večnemu počitku.

Pokopali smo ga v grobnici njegovih oketov.

Skoraj cela gubernija se je udeležila pogreba, ker je bil grof povsod zelo priljubljen in spoštovan.

(Nadaljevanje)